

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Georgicoru[m]. P.|| Virgilij Maronis liber cum || nouo
comme[n]tario Hermanni || Torrentini.|| ... ||**

Vergilius Maro, Publius

Colonie, 1503

VD16 V 1532

P. Virgilij Maronis georgicor[um] Liber Quartus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70203)

LIBER QVARTVS

Tisiphone ¶ Tisiphone dicitur a poetis vna de furijs infernalibus, a tisis quod est
pena vel ultio, & phonos, i. mors aut cedes.
Pabula. ¶ Pabula dicitur parua pustula vel paruū vlcus sed valde ardēs.

Quidij in quartū georgicon tetraſticon

Protinus aerei mellis redolentia regna
Hybleias & apes, aluorū & cetera tecta
Quidq; albi flores, examinaqueq; legenda,
Indicat, humētisq; fauos cœlestia dona

P. Virgilij Maronis georgicorū

Liber Quartus.

Protinus aerei mellis cœlestia dona
Exequar, hęc etiā mecenas accipe parte
Admirāda tibi leuiū spectacula rerū

Magnanimosq; duces, totiusq; ordine gentis
Mores & studia & populos & prelia dicam
In tenui labor, at tenuis nō gloria: si quem
Numina leua sinūt, auditq; vocatus apollo

¶ In hoc vltimo libro poeta scribit de apibus, q̄ materia cū sit hu-
milis, eā rhetorice subleuat trāslatōnib; noīm ab hoīb; accepto
rū. Vñ breuiter pponit initio, & auditorē reddit attentum atq;
beniuolū ¶ Cōstr. (Exequar), i. describā (ptinē), i. mox deinde,
(cœlestia dona aerei mellis), i. qd̄ ex aere & rore cœlesti sit (O me
cenas aspice etiā hęc partē) sc; opis istius (Dicā spectacula leuiū
rerū), i. paruarū apū (admirāda tibi), i. a te (& dicam, magnani-
mos duces), i. reges apū (& mores & studia), i. opa (& populos)
id ē pgregatōes apū (& plia toti; gētis), i. apū (ordine), i. pordi-
nem (Labor meus ē in tenui), i. scribo materiā humilē (at), i. sed
(gloria), i. laus hui; laboris (nō ē tenuis), i. parua (si quē numi-
na leua), i. psp̄ra (sinūt), i. pcedūt (& si apollo vocat) i. inuoca-
tus a me (audit) pces meas. ¶ Leua substatiue ē sinistra man; s;
leuus a ū, idē ē qd̄ sinister, & accipit p; trari; & infortunat; si
cut & sinister Vt ibi Si mens nō leua fuisset Accipit etiā p; p̄per
vt vult Seruius, qn̄ de dijs dicitur vt hic, q̄ p̄ possit hic accipi
pro aduersus

Leua
Leuus

Principio sedes apibus statioq; petenda
Quo nec; sit ventis aditus, nam pabula venti.

GEORGICORVM FO. LXIII

^{domi in idē p̄hibent} Ferre domū p̄hibent, necq; oues hediq; pedulci
^{floribus insultent aut errans bucūla campo} Floribus insultent, aut errans bucūla campo
^{decuciat rorem & surgentes atterat herbas} Decuciat rorem & surgentes atterat herbas
^{absint & picti squalentia terga lacerti} Absint & picti squalentia terga lacerti
^{pinguibus a stabulis, meropesq; alieq; uolucres,} Pinguibus a stabulis, meropesq; alieq; uolucres,
^{et manibus progne pectus signata cruentis.} Et manibus progne pectus signata cruentis.
^{omnia nam late uastant, ipsalq; uolantes} Omnia nam late uastant, ipsalq; uolantes
^{ore ferunt dulcem nidis immitibus escam} Ore ferunt dulcem nidis immitibus escam
^{at liquidi fontes & stagna uirentia musco.} At liquidi fontes & stagna uirentia musco.
^{adint, & tenuis fugiens p̄ gramina riuis} Adint, & tenuis fugiens p̄ gramina riuis
^{palmaq; uestibuli aut ingens oleaster obubret} Palmaq; uestibuli aut ingens oleaster obubret
^{ut cum prima notū ducunt examina reges} Ut cum prima notū ducunt examina reges
^{uere suo, lyderq; fauis emissa iuentus} Vere suo, lyderq; fauis emissa iuentus
^{uicina inuitet decedere ripa calori} Vicina inuitet decedere ripa calori
^{obuiq; hospicis teneat frondentibus arbor} Obuiq; hospicis teneat frondentibus arbor
^{in mediū seu stabit iners seu p̄fluat humor} In mediū seu stabit iners seu p̄fluat humor
^{transuersas salices & grandia conice saxa} Transuersas salices & grandia conice saxa
^{pontibus ut crebris possint consistere, & alas} Pontibus ut crebris possint consistere, & alas
^{pandere ad estiuū solem, si forte morantes} Pandere ad estiuū solem, si forte morantes
^{sparserit aut preceps neptuno immiserit eurus} Sparserit aut preceps neptuno immiserit eurus
^{hec circū calic uirides & olentia latæ} Hec circū calic uirides & olentia latæ
^{serpilla, & grauius spirantis copia thymbrae} Serpilla, & grauius spirantis copia thymbrae
^{floreat, irriguūq; bibant uiolaria fontem} Floreat, irriguūq; bibant uiolaria fontem

¶ Hic docet quibus in locis parāda sint apiraria ¶ Cōstr. (Sedes)
 id ē loc⁹ & statio petēda ē p̄cipue apib⁹. q̄. i. ad quā sedē & sta-
 tionē (aditus nō sit uentis, nā uenti p̄hibent apes ferre pabula
 domū). i. in alueariū (necq; oues & hedi petulci). i. petulātes (in-
 sultent florib⁹). i. sup̄ flores (Aut bucūla errās in cāpo decuciat
 rorem) ab herbis (& atterat). i. p̄culcet (herbas surgētes). i. crescētes.
 (Et). i. fētā (lacerti picti squalētia terga absint a pinguib⁹ stabu-
 lis). i. ab aluearib⁹ (& meropes & alie uolucres absint & progne)
 id est hirtundo (signata pectus cruentis manib⁹). i. cuius pectus
 est signatū rubra macula (absit Nā) iste uolucres & lacerti (uastant
 omnia late, & ferunt ore ip̄as apes uolantes dulcem escam
 immitibus nidis). i. crudelib⁹ pullis suis qui sc̄z comedūt apes

(At liquidus fontes & stagna virētia musco adsint) apud aluearia (& tenuis riuus fugiēs). i. fluēs (p̄ gramina). i. adsit (Et palma) illa arbor (aut ingēs oleaster obūbret vestibulū). i. stet añ aluearia (Vt cū noui reges apū ducēt prima examina). i. iuuenes apes (in vere suo). i. eis apto (& cū iuuetus apū emissa fauis). i. ex aluearib⁹ (ludet. ripa). i. aqua (vicina inuiter). i. alliciat eas (decede re calori). i. a calore (& arbor obuia). i. opposita (teneat eas frontib⁹ hospicijs). i. ramis in quibus sedeāt apes (Seu). i. siue (humor). i. aqua (stabit iners seu p̄fluēt. p̄ice). i. p̄ice (in mediū) sc̄ humorē (salices trāsuersas & grādia saxa. vt apes possint p̄sistere crebris pōtib⁹). i. sup salices illas & saxa (& pādere). i. extēdere siccare (alas ad estiuū solē. si forte p̄ceps curus). i. valid⁹ ventus (sparserit neptuno). i. aqua (morātes). i. apes (aut imiserit eas neptuno). i. in aquā (Virides castille herbe (& serpillula late olētia). i. fragrātia (floreāt circū hęc) sc̄ loca (& copia thymbre) illi⁹ herbe (grauiter spirātis). i. valde redolētis (floreāt circum hęc & violaria). i. violē (bibāt irriguū fontē). i. p̄pe fontē crescāt. ¶ Petulcus a verbo peto. i. lasciuus & petulās. ¶ Lacert⁹ ē ymis venenosus. de q̄ in bucolī. Nūc virides etiā occultāt spineta lacertos Lacerta ē ei⁹ foemina. Lacert⁹ etiā ē brachiū hoīs In Lacertofus id ē fortis. ¶ Merops ē auis spēs q̄ nidificat humi in specubus. ¶ Progne fuit filia Pādionis regis athenēsis vxorq; terei regis thracū Qui tereus cū sorore Prognēs Philomelā violasset & in sup lingua puasset. irata Progne filiū occidit & patri epulādū dedit. q̄ cognito cū Tereus eā p̄sequerē. mutata fuit in hyrūdine vt fabulant poete. ¶ Serpillū ē herba q̄ latine d̄r piper erraticū. ¶ Thymbra est q̄dam herba que & satyria vocatur. ¶ Violaria sunt loca vbi violē crescunt. vt rosaria vbi rosę. ¶ Irriguus pprie idē quod humidus irrigatus. vt hortus irriguus. Sed hic ponit pro eo quod est irrigans.

Petulus
Lacertus.
Lacertofus.
Merops
Progne

Serpillum
Thymbra
Violaria.
Irriguus.

Ipsa aut̄ seu corticibus tibi suta cauatis
Seu leto fuerint aluearia ymine texta.
Angustos habeat aditus. nam frigore mella
Cogit hyems: eadēq; calor liquefacta remittit
Vtracq; vis apibus pariter metuēda. neq; ille
Nequicq; in tectis certatim tenuia cera
Spirameta linut. succoq; & floribus oras
Explet. collectūq; ipsa hęc ad munera gluten
Et visco & phrygię seruant pice lentius idē

GEORGICORVM FO. LXIII

Sepe etiā effossis, si vera est fama latebris
 Sub terra fodere larem, penitusq; reperte
 Punicibusq; cauis exeseq; arboris antro.
 Tu tamē & leui rimosa cubilia limo
 Vnge fauens circū & raras sup inſce frondes
 Neū propius tectis taxū sine, neue rubētes
 Vre foco caneros, alte neū crede paludī
 Aut vbi odor ceni grauis, aut vbi cōcaua pullū
 Saxa sonat; vociq; offensa resultat imago.

¶ Hic agit de aluearibus quo modo formāda sunt &c. ¶ Con-
 ſirue (ſpa aluearia ſeu fuerint ſuta tibi de corticibus cauatis ſeu
 fuerint texta de lento vimine, habeāt anguſtos additus). i. par-
 ua oſtia (Nam hyems cogit). i. indurat (mella frigore & calore
 mittit). i. diſſoluit (eadem). i. mella (liquefacta Vtraq; vis) id eſt
 violentia frigoris & caloris (eſt pariter metuenda apibus Neq;
 Ille apes linūt nequicq;). i. fruſtra (tenua ſpiramenta). i. exitus.
 (in tectis). i. aluearibus (cum cera, certatim) id ē diligenter (& ex-
 plent oras aluearium, ſuco & floribus). i. cera (& ſeruant gluten
 lentius). i. tenacius (viſco & pice phrygię, idē). i. que nāſcitur in
 ida monte phrygię (collectum ad hęc ipſa munera). i. opera vel
 officia (Apes fodēt etiā ſepe larem ſub terra, latebris effoſſis
 ſi fama eſt vera, & ſunt reperte penitus) i. pfunde (in cauis pu-
 nicibus). i. lapidib; illis (& in antro arboris exese). i. cauate (Tax-
 men tu vnge cubilia) i. aluearia (rimoſa). i. que rimas habent.
 (leui limo, ſouens) i. liniens (circum & ſuper inſce frondes ra-
 ras). i. paucas (Neu ſine). i. nō perſitte (taxum ppius tectis). i.
 iuxta aluearia (neue vre in foco cāeros rubētes). i. qui rubēt cū
 vruntur (Neu crede apes alte). i. profunde (paludī, aut vbi gra-
 uis odor ceni). i. luti eſt (aut vbi cōcaua ſaxa ſonant pullū) i. qm
 pullant (& vbi imago vocis). i. echo (resultat) id ē reſonat (offen-
 ſa). i. repercuſſa. Dicit aut aluearia nō eſſe ponenda ppe taxos
 nec prope paludes, nec in cenosis & fœtidis locis, nec in ꝑcauis
 vbi echo reſonat quoniā in his omibus offenduntur apes.

¶ Alueare eſt vas in quo mellificat apes.

¶ Gluten eſt res tenax qua coniungitur aliquid Inde glutina Gluten.

¶ Viscum aut eſt tenax illud quod in arboribus nāſcitur de q
 ſic ait in ſexto gneidos Quale ſolet ſiluis brumali frigore viſcū Viscum
 fronde virere noua &c.

GEORGICORVM FOLIO LXV

locis (p̄dicto succo) sp̄persis. & ip̄e p̄dent sese in intima cunabu
 ha). i. aluearia (more suo). i. sicut solent. ¶ Melisphyllū ē herba

Melisphyllū

q̄ alio noie dicit̄ ap̄iastrū. eo q̄ summe diligunt eam apes.

Cerithe

¶ Cerithe ē q̄dā herba folijs cādidis habens succū fellis

Sin autē ad pugnam exierint nā sepe duobus
 Regibus incessit magno discordia motu.

Connuocq̄ animos vulgi & trepidantia bello:

Corda licet longe p̄sciscere. nāq̄ morantes

Martius ille eris raudi canor increpat. & vox

Auditur fractos sonitus imitata tubarum.

Tum trepide inter se coeunt pennilq̄ coruscant

Spiculaq̄ exacuūt rostris: aptantq̄ lacertos:

Et circa regē atq̄ ipsa ad pretoria densae

Miscentur: magnilq̄ vocant clamoribus hostem.

Ergo vbi ver nacte sudu: camposq̄ patentes

Erumpunt portis: cocurritur: aethere in alto

Fit sonitus: magnū mixtæ glomerantur in orbem:

Precipitesq̄ cadunt: non densior aere grando:

Nec de concussa tantū pluit ilice glandis.

Iple per medias acies in lignibus alis

Ingentes animos angusto pectore verlant

Vlq̄ adeo obnixi nō cedere. du grauis aut hos

Aut hos versa fuga victor dare terga subegit

¶ De prelio ap̄ū q̄ duo reges sunt in vno alueari. ¶ Construe

(Sin autē) i. s. si apes (exierint ad pugna. nā discordia incessit se

pe duobus regib⁹. magno motu). i. turbatōe (licet p̄sciscere) id ē

p̄sciscere (lōge aios vulgi). i. ap̄ū (& corda trepidantia bello). i. ad

bellū (nāq̄ ille marti⁹ canor). i. bellic⁹ sonus (rauci æris). i. tube

(increpat morantes). i. tardantes (& vox imitata fractos sonit⁹

tubarū: audit̄ in aluearib⁹ (apes coeunt). i. pueniunt (tum trepi⁹

de). i. festine (inter se & coruscant pennis). i. crebro mouent pen-

nas (& exacuūt spicula rostris. aptatq̄ lacertos). i. p̄parant se ad

pugna (& apes misceni). i. p̄gregant (densē circa regē atq̄ ad ip̄

sa ptoria. & vocant hostē magnis clamoribus. ergo vbi nacte

sunt ver sudū). i. serenū (& cāpos patētes). i. aerē clarū (erumpūt

LIBER QUARTVS

portis). i. exeunt cū impetu (currūt ad pugñā. sonit⁹ fit in alto
æthere. apes mixtę glomerant in magnū orbē). i. circulū (& ca/
dunt precipites) i. deorsum (grando nō cadit densior in aere. nec
tantū glādis pluit de ilice p̄cussa) s̄ quāte apes cadūt (Ipsi). i. res
ges (in lignib⁹ alis p̄ medias acies versant ingētes aios in angu
sto pectore vsq; adeo obnixi). i. tantā dātes operā (non cedere.
dū) i. donec (gravis victor subegit). i. cœgit (aut hos). i. vnā p̄tē
(aut hos). i. alterā partē (dare terga versa in fuga)

Martius.
Pretoriū.
Sudus

¶ Martius a um a noie mars. quasi ad martē vel bellū ptinens.
etiā sc̄at bellicosum. ¶ Pretoriū ē domus p̄toris. id est iudicis.
Item milicie p̄torīū dicit̄ tentoriū principis militū vel ducis
¶ Sudus a um dicitur quasi subudus. i. serenus post pluuiā vel
splendūsus. hinc sudor & sudare.

Hi motus animorū atq; hec certamina tanta
Pulueris exigui iactu copressa quiescent.
Verē vbi ductores acie reuocaueris ambos
Deterior qui visus: eum. ne prodigus oblit.
Dede neci. melior vacua sine regnet in aula
Alter erit maculis auro squalentib⁹ ardens
Nā duo sunt genera. hic meliorq; insignis & ore
Et rutilis clarus squamis. ille horridus alter
Desidia: latāq; trahens in gloriū aluum
Vt binę regum facies: ita corpa plebis.
Nancq; alię turpes horrēt. ceu puluere ab alto
Cum venit. & terrā sicco spuit ore viator
Aridus. elucent alię & fulgore coruscant
Ardentes auro. & paribus lita corpa guttis.
Hec potior soboles. hinc cœli tempore recto
Dulcia mella premes nectantū dulcia. quantum
Et liquida & durū bacchi domitura saporem

¶ Docet sedare discordiā apū. & q̄ duo sunt earū ḡna. ¶ Cōstr.
(Hi mot⁹ animorū). i. he discordie (& hec tanta certamina apū
quiescēt). i. cessabūt (p̄pressa) i. excincta (iactu exigui pulueris.
Verē). i. s̄ (vbi reuocaueris ex acie ambos ductores) i. reges apū
(dede). i. da (neci eū) ductorē (q̄ visus erit deterior. ne ip̄e p̄dig⁹
oblit) alijs (Sine vt melior rex regnet in vacua aula). i. sol⁹ (Al)

GEORGICORVM FO. LXVI

ter) i. vnus regū (erit ardens) i. splendēs (maculis squalentibus) id est micantibus (auro Nam duo genera regum sunt. hic) id est qualis iam descriptus est (est melior & insignis ore & clarus rutilis squamis Ille alter) scz rex (est horridus & trahens lataz aluū inglorius) id est vilis (desidia Vt facies) id est formæ regū (sunt bina. ita corpora plebis) i. apum sunt bina vel duplicia (Nāq; aliq; id est quædam apes horrent turpes (ceu) id est sicut (cū aridus viator venit ab alto puluere & spuit terram sicco ore. aliq; apes elucēt & coruscant fulgore. ardentē auro) id est splendentes vt aurum (& corpa earū sunt lita) id est distincta (parib; guttis) scz aureis (Hęc soboles apum est potior) id est melior, tu (premes hinc) id est de his apibus (dulcia mella, certo tēpore coeli) id est anni. scz in vere & autumno (nec tantū p̄mes dulcia mella quantū liquida) id est pura (& domitura) id est temperatūra durum saporem bacchi) id est asperitatem vini. faciendo mulsum quod est potus ex vino veteri & melle confectus.

¶ Squalere pprie hcat sordere vel immundū esse luto. & ponit Squalere p̄ splendere sicut vestes auro vel argento circūdate. vt hic.

¶ Litus. id est oblitus vel circūdatus. teutonice. besmeert. a verbo Litus bo linor. sicut illitus oblitus media correpta.

At cum incerta volant coeloq; examina ludunt
 Cōtemnuntq; fauos & frigida tecta relinquunt
 Instabiles animos ludo prohibebis inani
 Nec magnus prohibere labor. tu regibus alas
 Erpe: no illis quisq; cunctantibus altum
 Ire iter aut castris audebit vellere signa
 Inuitent croceis halantes floribus horti.
 Et custos furum atq; auuū cum falce saligna.
 Helle pontiaci seruet tutela priapi
 Ipse thymum pinosq; ferēs de montibus altis
 Tecta serat late circum. cui talia curæ
 Ipse labore manum duro terat. ipse feraces
 Figat humo plantas & amicos irriget imbres

¶ Docet qualiter apes cōtineri possint. ne importune euolent.

¶ Constructio (At cum examina volant incerta) id est vaga (& cum ludūe coelo) id est in aere (cōtemnuntq; fauos) id est cellas suas (& relinquunt tecta sua) id est alucaria (frigida) id est neglecta

(Prohibebis instabiles aios). i. vagātes apes (ab inani ludo. nec magnus labor est phibere eas ludo. Tu eripe). i. detrahe (alas regibus. Nō quisq̄ audebit ire altuz iter). i. volare (aut vellere si gna de castris). i. p̄dire illis (regib⁹ cunctantib⁹). i. domi manentibus. Est aut̄ translatio a re militari (Horti halātes). i. aspirātes. (croceis floribus inuitent). i. delectent apes (& custos furū atq̄ auitū. scz tutela). i. custodia (priapi hellepontiaci). i. de hellepoto (seruet eas. Ipse rusticus cui talia sunt cure. ferens thymū) illā herbā (& p̄inos de altis mōtib⁹. serat late circū testā). i. aluearia (& ip̄e rusticus terat manū duro labore & ip̄e figat in humo plantas feraces). i. fructiferas (& irriget). i. infundat (imbres) id ē aquas (amicos) scz plantis. ¶ Examen ē lingula trutinē vsq̄ lignū transfuersum in statera ad qd̄ pendēt lances Etiā h̄cat iudiciū vel inquisitionem Etiā ē congregatio paruorū aialitū. scz apū & similitū. vt alibi. Examen subitū ramo frondēte pepedit. ¶ Thymū ē herba odorifera grata apibus. vñ in bucolicis. Dūq̄ thymo pascētur apes &c. ¶ Priapus erat simulacrū turpissimū cum magno mēbro virili. qd̄ ponebat̄ in hortis vt aues & fures arcerēt. Maxime aut̄ colebat̄ in lampfaco ciuitate hellepontī

Examen.

Thymū
Priapus.

Atq̄ equidem extremo ni iam sub fine laborū
Vela traham: & terris festinem aduertere prora:
Forlitan et pinguis hortos que cura colendi
Ornaret canerem, biferaq̄ rosaria pesti.
Quocq̄ modo potis gauderent intyba riuis:
Et virides apio ripe: tortulq̄ per herbam
Cresceret in ventrem cucumis; nec sera comātem
Narcissum: aut flexi tacuisssem yimē achanti
Pallentesq̄ hederas & amantes littora mirtos
Nancq̄ sub ebaliæ memini me turribus altis:
Coricium vidisse senem. cui pauca relictū
Iugera ruris erant. nec fertilis illa iuuenis
Nec pecori oportuna seges nec comoda baccho
Hic rarū tamē in dumis holus. albacq̄ circum
Lilia uerbenasq̄ præmens velucq̄ papauer
Regū equabat opes animis. seraq̄ reuertens
Nncte domū dapibus mēsas onerabat inemptis

GEORGICORVM FO. LXVII

Primus vere rosam atq; autūno carpere poma
 Et cū tristis hyems etiam nunc frigore saxa
 Rumpere. & glacie cursus frenaret aquarum
 Ille comam mollis iam tū tondebat achanti
 Estatem increpitans serā zephyrosq; morantes
 Ergo apibus foetis idem atq; examine multo
 Primus abundare. & spumantia cogere pressis
 Mella fauis. illi tilig atq; uberrima pinus.
 Quē in flore nouo pomis se fertilis arbor
 Induerat. totidem autūno matura tenebat
 Ille etiam seras in versum distulit vltimos
 Eduramq; pinū & spinos iam pruna ferentes.
 Iamq; ministrantē platanū potantibus vmbra.
 Verū hec ipse quidē spacijs exclusus iniquis
 Pretereo. atq; alijs post cōmemoranda relinquo.
 ¶ Hoc loco Virgilius excusat se q; de cultu hortorū nō scribat
 ¶ Cōstrue (Atq; equidē ni trahā vela iā sub extremo sine labo-
 rum. & ni festinē aduertere prorā terris). i. nisi iā vellē finire libe-
 (forsitan canerē. &). i. etiā (q; cura colendī ornaret pingues hort-
 tos. & rosaria pesti illius loci (biferi). i. q; bis fert in anno fruct-
 aut flores (& quō intyba) ille herbe (gauderēt riuus potis). i. cū ir-
 rigata sunt (& quō virides ripe gauderēt apio) illa herba. & quō
 (cucumis tort- p herbā cresceret in ventre). i. fieret crassus & v-
 trosus. nec tacuissē narcissum illū florē (comantē). i. florentē
 (sera). i. sero (nec tacuissē vimen). i. virgultū (flexi achāti) illi-
 herbe (Nāq; memini me vidisse sub altis turrib; ebaliaē). i. ppe-
 eā ciuitatē (qua). i. vbi (niger galesus) ille fluui; (humectat). i. ri-
 gat (flauētia culta). i. agros. memini iquā me (vidisse senē cory-
 cū). i. de cilicia (cui erāt pauca iugera ruris relictī). i. ab alijs des-
 ferti ppter sterilitatē (Illa seges). i. terra (nec erat fertilis iuuentis)
 id est arationi (nec erat oportuna pecori. nec pmoda baccho). i.
 apta vitibus (Tācē hic) senex (p̄mens). i. plantās (in dumis ol-
 rarū). i. modicū (& p̄mens alba lilia circū. & verbenas) eas her-
 bas (& papauer vesicū). i. quo vesci possumus (equabat animis
 opes regū). i. tā bñ suis erat p̄tentus ac si rex fuisset (& ipse reuer-
 tens domū sera nocte. onerabat mēsas dapibus inemptis). i. nō
 emptis s; in horto sibi natis ipse (carpere). i. carpebat (primus ro-
 sam in vere atq; poma in autūno. & cū tristis hyems rumpere

LIBER QVARTVS

etiam nunc). i. adhuc (saxa frigore. & frenaret glacie cursus aquarum.
 Ille senex tōdebat. i. abscondebat (iā tum comā). i. frondē (mollis
 achanti. increpitans). i. increpans (estate serā). i. sero venientē
 (& zephyros) illos v̄tos calidos (morātes). i. tardātes (ergo idē
 senex abūdare). i. abūdabat (primus apib⁹ foetis) i. secundis (&
 multo examine). i. copia apū (& idē cogere). i. cogebat congrega-
 bat (spumātia mella. fauis pressis. Tiliērant illi atq; vberima
 pinus erat illi. & q̄c pomis fertilis arbor induerat se in nouo flo-
 re. ip̄a tenebat toridē matura poma in autūno. Ille distulit idē
 trāstulit (etiā seras). i. antiq̄s (vlmos in versum) i. in ordinem (&
 distulit versum pinū edurā). i. validā valde durā (& spinos) il-
 las arbores (ferentes iā pruna. & distulit in versum platanū mi-
 nistrantē iā v̄bras potātib⁹). i. tā grandē vt sub v̄bra ei⁹ iā
 potari possēt (Verg). i. s; (ego ip̄e exclusus iniquis spacijs). i. ma-
 gnitudine libri (ptereo hec & relinq̄) alijs poetis (cōmemorāda)
 idē dicēda (post) ¶ Vela trahūt nautē cū p̄p̄inquāt portui. Sic
 poeta dicit se vela trahere cū sit p̄p̄e finē libri. ¶ Biferus rā rū. i.
 bis in anno ferens fructū. vt arbores bifere. de quib⁹ supra me-
 minit poeta. ¶ Pestū ē ciuitas calabriæ vbi sunt rosaria bifera.
 ¶ Apiū est q̄dā herba cuius multe sunt spēs. mercket keruel. &
 petrosilinū &c. ¶ Cucumis ē q̄dā herba & etiā pomū illius sic
 dicit. vt hoc loco Cucumeres maiores nūc vulgo melones vo-
 cant. latine vero pepones. quanq̄ melonis vocabulo v̄tā Pal-
 ladius. Crescūt cucumeres q̄ cogunt forma. vt ait Plinius. Naq;
 p̄ fistulā flore demisso sūt plongi &c. ¶ Narcissus ē genus lilij
 rubro flore. ¶ Oebalia ē regio gr̄cię q̄ & laonia. Etiā ē v̄bs ca-
 labriæ. ¶ Galeus ē fluuius calabrię ¶ Coric⁹ ē mons vel ciuitas
 cilicię vbi nascit optimū crocū. In coric⁹ ¶ Verbena ē q̄dā her-
 ba qua v̄tebant in sacris. teuto. biuoet ¶ Spinus genere masculo
 lino est arbor prunorū. vt ait Seruius.

Vela trahere
 Biferus.
 Pestum.
 Apium
 Cucumis.
 Melo Pepo.

Narcissus.
 Oebalia
 Galeus
 Coricus.
 Verbena.
 Spinus.

Nunc age naturas apibus quas iuppiter ipse
 Addidit expediam pro qua mercede canoros
 Curetu sonitus crepitatiq; era sequute
 Dicteo cœli regem pavere sub antro.
 Sole cōmunis natos confortia tecta
 Urbis habent. magnisq; agitant sub legib⁹ euum.
 Et patriā sole. & certos nouere penates.
 Venturacq; hyemis memores estate laborem
 Experiuntur: & in mediū quęlita reponunt

GEORGICORVM FO. LXVIII

Nāq; alie victu vigilant. & foedere pacto
 Exercentur agris: pars intra septa domoz
 Narcissi lachrymā & lentum de cortice gluten
 Prima fauis ponūt fundamina. deinde tenaces
 Suspendunt ceras: alie spem gentis adultos
 Educunt foetus: aliae purissima mella
 Stipant: & liquido distendunt nectare cellas.
 Sunt quibus ad portas cecidit custodia sorti:
 Inq; uicem specularunt aquas & nubila cceli:
 Aut onera accipiunt uenientū aut agmine facto
 Ignauū fucos pecus a prelepibus arcēt.
 Feruet opus redolentq; thymo fragrantia mella.

¶ Describit mirabiles naturas apum. ¶ Cōstructio (Age expe-
 diā). i. describā (nūc naturas quas ipe iuppiter addit apibus p
 mercede que sequute canoros sonitus curetum (illoz hoim. &
 sequute (crepitantia era). i. cymbala (pauerūt regē cceli). i. iouem
 (sub antro di cteo) scz cretēsi (Sole apes hūc natos cōes). i. prinēs
 tes ad oēs (& hūc tecta urbis p sortia). i. p munia (& agitāt eū). i.
 viuūt (sub magnis legibz. & sole apes nouere). i. amat (patriam
 & certos penates). i. domos (& ipe memores hyemis vētuz. ex
 perunt). i. exercēt (laborē in estate. & reponūt in mediū). i. p mu
 ne (q̄ sita). i. ea q̄ labore acquisuerūt (Nāq; alie apes inuigilant
 victu). i. laborāt p victu pgregādo (& exercent in agris. foedere
 pacto). i. p uēctione inter se facta (pars). i. alie (ponunt prima funa
 damina). i. fundamēta (fauis. itra septa domoz). i. in aluearibz
 scz (lachrymā). i. guttā (narcissi & lētū gluten de cortice. & suspē
 dunt deinde ad fundamēta (tenaces ceras. alie apes educūt adul
 tos foetz. spem gētis). i. q̄ sperant future apes (alie stipāt). i. dēfant
 purissima mella. & distendūt). i. implēt (cellas liquido nectare)
 id ē melle Aliq; apes sunt (qbz custodia cecidit ad portas. sorti). i.
 ex sorte vel officio (& specularunt aquas). i. pluuias (& nubila cce
 li). i. tēpestates (in vicē). i. q̄ncz (Aut accipiūt onera uenientū). i.
 apū (aut agmine). i. ipetu (facto arcēt). i. pellūt (de psepibz). i. de
 aluearibz (fucos ignauū pecz). i. aial pigrū (opus) apū (feruet). i.
 feruēt fit (& fragrantia mella redolēt thymo). i. de illa herba
 ¶ Curetes sunt in insula creta populus Et tāgiū hic fabula ista
 Saturnz cū filios suos recētes natos deuoraret Ops ei⁹ uxor cū
 Iouē peperisset. dedit eū curetibz & corybantibz cū educandū

Curetes

LIBER QUARTVS

Fauus
Metys.
Fuci

Qui ne vagitus pueri audiret a Saturno. cymbala pulsabant.
Ad quē sonū apes aduenientes melle suo puerq; pauerūt, & ob
hoc postea tantas artes eis indidit Iuppiter
¶ Fauus est illud in quo mel faciūt apes. & h3 multas cauernas
Metis autē vocat primū fundamentū fauorum
¶ Fuci sunt aialia sisia fere apibus sed paulo maiora & pigra
nō em laborant. ideoq; pelluntur ab apibus.
Ac ueluti lentis cyclopes fulmina massis
Cū properant. alij taurinis follibus auras
Accipiunt redduntq; alij stridentia tingunt.
Era lacu. gemit impolitis incudibus etna.
Illi inter se sele magna vi bracchia tollunt
In numeru. veriantq; tenaci forcipe ferrum
Non aliter si parua licet componere magnis.
Cecropias innatus apes amor yrget habendi
Munere quancq; suo. grandæuis oppida curæ.
Et munire fauos & dedala tingere tecta.
At fessæ multa referūt se nocte minores
Crura thymo plene pascuntur & arbuta passim
Et glaucas salices. caliamq; crocūq; rubentem
Et pinguem tiliam & ferrugineos hyacint hos
Omnibus vna quies. operū labor omnibus vnus
Mane ruūt portis. nusq; mora rursus easdem
Vesper vbi e pastu tandem decedere campis
Admonuit. tū tecta petunt. tū corpora curant
Fit sonitus mussantq; oras & limina circū.
Post vbi iam thalamis se composuere: siletur
In noctē. fessosq; sopor suus occupat artus
Nec vero a stabulis pluuia impendēte recedunt
Longius. aut credunt cœlo aduētantibus euris.
Sed circū tute sub menibus vrbis aquantur.
Excursusq; breues tentant. & sepe lapillos
Vt cymbe instabiles fluctu iactante saburram
Tollunt. his sese per inania nubila librant.

GEORGICORVM FOLIO LXIX

Prosequitur naturas apū. & primo ponit pparōez. ¶ Cōst. (Ac ve
luti cyclopes cū pperāt). i. pperāter fabricāt (fulmina de lentis
massis). i. tenacib⁹ materijs (Alij) cyclopes (accipiūt reddūtq; au
ras). i. vētos (follib⁹ taurinis). i. de corio tauri fact⁹ (alij cingūt). i.
mergūt (in lacu stridētia gra Etna) ille mons (gemit). i. sonat (in
cudib⁹ ipositis sibi Illi cyclopes tollūt brachia inter se magna
vi, in numerz). i. p vices vel p ordinē (& versant). i. frequēter ver
tunt (ferrū forcipe tenaci). i. q tenere valet qd pplectūt (Si licz cō
ponere). i. ppare (magna puis. amor habēdi innat⁹). i. naturalis
(urget apes cecropias). i. atheniēses (nō aliter) q; cyclopes Sed
amor vrget (quāq; apū. suo munere). i. officio (Oppida). i. alue
aria sunt (curē grādeuis). i. seniorib⁹ apib⁹ (& cura ē eis munire
fauos. & fingere). i. formare (tectā dedala). i. artificiosa (At mino
res). i. iuniores (fessē referūt se domū multa nocte). i. valde sero
(plene thymo crura). i. hūtes seccū thymī in crurib⁹ (Apes pa
scunt & arbuta). i. de arbut⁹ (passim) i. hic & ibi (& pascunt glau
cas salices). i. glaucos flores salicū (casiāq; illā herbā (croiūq; ru
bentē. & hyacinthos ferrugineos) illos flores purpureos (Vna
quies ē oib⁹ apib⁹. & vn⁹ labor operū ē oib⁹ Apes ruūt). i. cu
impetu exēūt (portis mane. mora ē eis nulq;). i. nūq; ociose sūt.
(Vbi vesp admonuit easdē decedere tandē de cāpis e paltu. tū)
id ē nūc (petūt tecta). i. tendūt ad aluearia (curāt corpa). i. capiūt
cibū (Sonitus) fit ab eis (& mustant). i. murmurāt (circū oras). i.
fines (& limina). i. introitū (Post). i. postea (vbi cōposuerūt se in
thalamis. silet in noctē). i. p noctē (& fessos art⁹ sopor suus). i. si
bi p prius (occupat). i. inuadit (Nec apes recedūt lōgi⁹ a stabul⁹)
id ē aluearib⁹ (pluuia ipendēte). i. qn pluet (aut nō credūt se coe
lo). i. nō euolāt (curis aduētantib⁹). i. qn turbines ppinquāt (S;
aquan⁹). i. aquā hauriūt v⁹ bibūt (tute circū sub menib⁹ vrbis)
i. iuxta aluearia (& tētāt breues excursus & tollūt). i. ferūt (sepe
lapillos & librāt se illis lapill⁹ p inania nubila). i. sacra turbulētū
(Vt instabiles cymbe). i. leues naucule (tollūt saburrā). i. sabulū
Est autē sensus iste. Sicut naues vacuæ implent saburra vt meli⁹
nauigēt sic aues in tēpestare lapillos tenēt vt sint grauiore ne
a vēto pnciant. ¶ Saburra ē sabulū vel harena vel aliud quo
replent naues vacuę ne euertant. teu. ballast. ¶ Cyclopes dicunt
a poetis gygātes monoculi in sicilia in mōte etna. & sunt fabri
Iouis. Ntūs singularis ē cyclos. & pducit o in obliquis sicut
& hydrops hydropis. Nā scribunt grēce p omega. ¶ Dedalus
fuit artificiosus faber q laberinthū fecit in creta. Hinc ponit ad
iectiue p ingeniosus. & artificiosus. Etiā dicitur dedalius a um
¶ Hyacinthus ē flos ruber siue purpure⁹ ¶ Mustare ē murmu

Saburra
Cyclopes

Dedalus

Hyacinthus

LIBER QUARTVS

Librare.

rare. dubitare. timere. ¶ Librare ē ponderare vel diligere a no^o mine libra.

Illum adeo placuisse apibus mirabere morem
 Quod nec concubitu indulgēt. nec corpa segnes
 In venerem soluunt. aut foetus nixibus edunt.
 Verum ipse natos folijs & suauibus herbis
 Ore legunt. ipse regem paruosq; quirites^o
 Sufficiunt: aulasc; & cerea regna refigunt:
 Sepe etiam duris errando in cotibus alas
 Attriuere: vltroq; animam sub fasce dedere.
 Tantus amor florum: & generandi gloria mellis.
 Ergo ipsas quibus angusti terminus cui
 Excipiat. neq; em plus septima ducitur ætas
 At genus immortale manet. multosq; per annos
 Stat fortuna domus & aui numerantur auorum.

¶ De mirabili generatōe apū ¶ Cōst. (Mirabere adeo). i. valde (illū morē placuisse apib^o q; nec indulgēt). i. dant operā (cōcubitu). ꝓcubitu (nec soluūt corpa ī venerē). i. libidinē (nec edūt foet^o). i. fruct^o (nixib^o) i. partub^o (Vex^o). i. s; (ipse) apes (legūt). i. formāt (natos suos ore de folijs & suauib^o herbis. Ipse apes sufficiūt) substituūt (regē puosq; quirites). i. foetus (& refigūt). i. cōstituūt (aulas). i. fauos (& regna cerea). i. loca de cera facta (Apes attriuerūt etiā sepe alas suas errādo ī duris cotib^o). i. inter saxa (& dedere aiām vltro sub fasce). i. mortuę sunt sponte sub onere nimio (Tant^o amor florū ē eis). i. adeo amāt flores (& tanta glia mellis generādi). i. sic gloriānt ī mellis creatōe (Ergo quibus termin^o angustī cui excipiat eas). i. quibus breui tpe viuāt (neq; em plus q; septima ætas ducit ab eis) i. nō excedūt annū septimū (At). i. tū (gen^o) earū (manet ī mortale. & fortuna dom^o). i. fami^o lię (stat ꝓ multos ānos. & aui auorū nūerant ¶ Refigere ē qd erat fixū tollere. vt in sexto Eneidos. Fixit leges ꝓcio atq; refixit hic tū vbi ait & cerea tecta refigūt. accipiūt ꝓ simplici Est em ꝓthesis

Refigo

Preterea regem non sic egyptus & ingens
 Lydia. nec populi parthorū aut medus hydalpes
 Obseruant. rege incolumi mens omnibus vna est
 Amisso rupere fidem. constructaq; mella

GEORGICORVM FOLIO LXX.

Diripere ipse & crates soluere fauorum
 Ille operum custos, illum admirantur. & omnes
 Circūstant fremitu denso, stipantq; frequentes
 Et sepe attollunt humeris, & corpora bello
 Obiectant, pulcrāq; petunt p̄ vulnera mortem.

¶ Quātū colāt apes regem suū ¶ Cōst. (Preterea) .i. insup (egyp-
 tus & ingēs lydia) ille regiōes (nō obseruāt) .i. colūt (regē sic) scz
 ut apes suū (nec populū parthorū sic obseruāt regē aut med^o hy-
 daspes) .i. ppl's medorū (rege apū icolumi) .i. sano exñte (mens
 ē oib⁹ apib⁹ vna Amisso rege rupe fidē & ip̄e deripere mella
 cōstruēt) .i. q̄ p̄struxerūt (& soluerūt crates) .i. cōnexiones (fauo-
 rū Ille) rex ē (custos operū apes admirant) .i. venerant (illū) regē
 (& oēs circūstant illū denso fremitu) .i. magno sonitu (& stipāt
 eū) .i. circūdant (frequētes) .i. multe (Et attollūt sepe regē suis hu-
 meris & obiectāt) .i. frequēter obijciūt (corpa sua bello) petūtq;
 p̄ vulnera mortē pulcrā) .i. honestā & gloriosam

Aegyptus
 Lydia.
 Parthi.
 Hydaspes

¶ Aegyptus est regio aphyricæ satis nota.
 ¶ Lydia regio ē asię minoris vbi olim Cresus regnauit
 ¶ Parthi sunt gens in asia maiori q̄ & assyrii vocant̄ & chaldei.
 ¶ Hydaspes ē fluuius medorū nominatus a rege antiquissimo

His quidam signis atq; hæc exempla secuti:
 Esse apibus partem diuinę mentis & haustus
 Ethereos dixere, deum nāq; ire per omes
 Terras tractusq; maris: coelumq; profundum.
 Hinc pecudes, armēta, viros, genus om̄e ferarum.

Quęq; sibi tenuis nascētem arcessere vitas
 Scilicet huc reddi deinde ac resoluta referri
 Omnia: nec mortī esse locum: sed viua volare
 Syderis in numerū: atq; alto succedere coelo.

¶ Iste locus ē ex philosophia, dicit apes habere ptē diuinę mēt̄
 ¶ Cōstr. (Quidā) scz philosophi (secuti hæc exempla) .i. p̄siderā-
 tes nat̄ uras apū (dixere ex his signis, partē diuinę mēt̄is eē apū
 bus & ethereos haust⁹) .i. diuinos spūs (nāq; philosophi dixere
 re deū ire p̄ oēs terras tractusq;) .i. spacia (maris & p̄ coelum p̄-
 fundū) .i. altū (Et dixere pecudes (armēta viros & oē gen⁹ ferarū
 quēq; scz istorū (nascēte) .i. cum nasci (arcessere) .i. acquirere
 (sibi hinc) .i. adeo (vitas tenuis) .i. breues (scz) id est certe dixere

LIBER QVARTVS

Armēta
Pecudes.
Arcesso.

(oīa resoluta deīde). i. mortua (reddi ac referri huc). i. ad deū (Et dīxere locū nō eē mortū). i. mortē nō eē cū nihil oīno pereat s; re soluat in eo de qb⁹ ē ppositū (S; dīxere oīa volare viua in nus me; syder⁹). i. inē sydera (atq; succedere alto cōelo). i. in cōelū ire ¶ Armēta sunt aīalia maiora. vt equi boues cerui cameli. ¶ Pecudes aut̄ minora. vt oues. caprē. sues. feræ aut̄ sunt indomita. vt leones apri tigrīdes. ¶ Arcello. i. aduoco. vt enēidos sexto. Si potuit manes arcellere cōiugis orpheus &c.

Si quando sedem augustam seruataq; mella
Theauris relines: prius haustus sparsus aquarū
Ore foue: fumosq; manu pretende sequaces.
Bis grauidos cogunt foetus: duo tempora mellis:
Taygete simul os terris ostendit honestum
Pleias: & oceani spretos pede reppulit amnes:
Aut eadem sydus fugiens vbi piscis aquolr:
Tristior hibernas cōelo descendit in vndas:
Illis ira modum supra est: leleq; venenum
Morsibus inspirant: & spicula ceca relinquunt
Affixe venis animasq; in vulnere pōnunt.
¶ Sin duram metues hyemem parcelq; futuro
Contusosq; animos. & res miserabere fractas
At sustire thymo ceralq; recidere inanes.
Quis dubitet. nam sepe fauos ignotus adedit
Stellio. lucifugisq; exesa cubilia blattis
Inmunisq; sedens aliena ad papula fucus
Aut asper crabro imparibus se immiscuit armis
Aut dirum tineę genus. aut inuisa mineruæ
Laxos in foribus suspendit aranea castes.
Quo magis exhaustę fuerint hoc acrius omnes
Incumbent generis lapsi sarcire ruinas
Complebuntq; foros & floribus horrea texent
¶ Hic agit de vindemia mellis q̄ fit bis i anno. sc; in vere & in
autūno ¶ Cōstr. (Si qn̄ relines). i. aperies vel auferes (thesaur)
id ē de suis thecis (augustā sedē). i. alucare (& mella seruata). i. q̄
tibi seruauerūt apes (tu sparsus). i. spargēs (prius haustę aquarū

GEORGICORVM FOLIO LXXI

foue ore).i. accipias in ore (& p̄tende manu fumos seq̄ces).i. q̄
 plequunt apes (Apes cogūt).i. cōgregāt (bis grauidos foet̄).i.
 fruct̄ mellis (& duo sunt t̄pa mellis).i. colligēdi mellis (siml̄).i.
 postq̄ (pleias taygete) sic vocata (ostēdit terr̄ honestū os).i. oriē
 (& pleias reppulit pede sp̄retos amnes oceani. Aut vbi eadem
 pleias. fugies syd̄ aquosi piscis) illī signi celestis (descēdit tristi
 or de celo in hibernas vndas) hoc ē. & q̄n oriunt̄ pleiades & q̄n
 occidunt (Ira ē illis) sc̄z apib̄ (sup̄ra modū. & ip̄e les̄e inspirāt
 venenū morib̄. & ip̄e affix̄e relinquūt in venis sp̄icula ceca).i.
 aculeos puos (& ponūt aias in vulnere).i. q̄n vulnerant aliq̄e
 tūc ip̄e moriunt̄ (Sin).i. si (metues hyemē fore durā).i. magnā
 (& parces futuro).i. relinques mel in aluearib̄ vsq̄ in t̄ps aliud
 (& si miserabere aios apū ptufos).i. turbatos ob priuatōez mel
 lis (& si miserabere fractas res).i. aduersitates ear̄. quia sc̄z parū
 parauerūt (Ar).i. t̄n (quis dubitet suffire).i. suffumigare fauos
 (thymo & recidere ceras inanes).i. vacuas (nā stellio ignot̄).i. il
 le verm̄ ignobilis (adedit sepe fauos).i. comedit mel (& cubi
 lia apū sunt exesa a blattis lucifugis).i. ab illis verm̄ib̄ lucē. fu
 gientib̄ (& sue sedēs imunis).i. sine munere ociosus (ad aliena
 pabula) sc̄z apū (aut asper crabro imiscuit se apib̄ ip̄aribus ar
 mis) quia fortior ē (aut t̄nee dirū gen̄).i. imiscuerūt se (aut ara
 nea inuisa minerue).i. palladi (suspēdit in forib̄) sc̄z aluearium
 (laxos casses).i. rethia (Quo magis apes fuerint exhauste).i. cō
 sumpt̄e (oēs incūbēt).i. solliciti erūt (acrius hoc).i. t̄aro diligētis
 us (sarcire ruinas).i. repare cladē (generis sui lapsi & p̄plebūt fo
 ros).i. foramina (& textent horrea).i. fauos de floribus
 ¶ Augustus. i. diuin̄. sacer & nobilis. ¶ Lino. i. sup̄impono v̄ August̄
 claudo. Relino. i. q̄d sup̄impositū erat tollo vel aperio. Theren Lino. Reli
 tius. releui oia dolia &c. ¶ Pleias. i. filia pleionis. & sunt pleiades Pleias
 septē stellæ q̄ dicunt̄ fuisse filia Atlantis & pleionis nymphę
 ¶ Taygete ē vna pleiadū ¶ Stellio ē verm̄is depictus circulis & Taygete
 lucētibus guttis q̄si stellis. ¶ Blatta ē verm̄icul̄ q̄ humido vaꝛ Stellio Bla
 pore nascit̄ in cauernis & fugit lucē. ¶ Crabro ē volatile maius Crabro.
 ape. Aranea dicit̄ inuisa Mineruæ. Nā vt fabulat̄ Ouidī. Araꝛ Aranea.
 gne puella puocauit Palladē ad secum de arte certandū. quam Aragne.
 Pallas in araneā mutauit.

Si vero quoniam casus apibus quoq; nostros
 Vita tulit, tristi languent corpora morbo
 Quod iam non dubijs poteris cognoscere segnis
 Continuo est egris alius color, horrida vultum
 M III

LIBER QVARTVS

^{Deformatur} Deformat macies, tum corpora luce carentum
^{Exportant tectis} Exportant tectis & tristia funera ducunt
^{Aut ille pedibus connexe} Aut ille pedibus connexe ad limina pēdent
^{Aut intus clausis cunctantur} Aut intus clausis cunctantur in edibus omnes
^{Ignauæq; fame & contracto frigore pigræ} Ignauæq; fame & contracto frigore pigræ
^{Tum sonus auditur grauior tractimq; susurrant} Tum sonus auditur grauior tractimq; susurrant
^{Frigidus vt quondam siluis immurmurat auster} Frigidus vt quondam siluis immurmurat auster
^{Vt mare sollicitum stridet refluentibus vndis.} Vt mare sollicitum stridet refluentibus vndis.
^{Estuat vt clausis rapidus fornacibus ignis} Estuat vt clausis rapidus fornacibus ignis
^{Hic iam galbaneos suadebo incendere odores} Hic iam galbaneos suadebo incendere odores
^{Mellacq; arundineis interre canalibus vitro} Mellacq; arundineis interre canalibus vitro
^{Hortantem & fessas ad pabula nota vocantem.} Hortantem & fessas ad pabula nota vocantem.
^{Proderit & tonsum gallæ admiscere saporem} Proderit & tonsum gallæ admiscere saporem
^{Arentesq; rosas aut igni pinguia multo} Arentesq; rosas aut igni pinguia multo
^{Destruta vel psythia passos de vite racemos.} Destru^{ta} vel psythia passos de vite racemos.
^{Cecropiumq; thymū & graue olentia centaurea} Cecropiumq; thymū & graue olentia centaurea
^{Est etiam flos in pratis cui nomen amello} Est etiam flos in pratis cui nomen amello
^{Fecere agricolæ facilis querentibus herba} Fecere agricolæ facilis querentibus herba
^{Nancq; imo ingentem tollit de cespite siluam} Nancq; imo ingentem tollit de cespite siluam
^{Aureus ipse sed in folijs, que plurima circum} Aureus ipse sed in folijs, que plurima circum
^{Funduntur, violæ subluet purpura nigrae} Funduntur, violæ subluet purpura nigrae
^{Sepe deum nexis ornate torquibus are} Sepe deum nexis ornate torquibus are
^{Asper in ore sapor, tonsis in vallibus illum} Asper in ore sapor, tonsis in vallibus illum
^{Pastores & curua legunt prope flumina melle} Pastores & curua legunt prope flumina melle
^{Huius odorato radices incoque baccho} Huius odorato radices incoque baccho
^{Pabulacq; in foribus plenis appone canistris} Pabulacq; in foribus plenis appone canistris
^{¶ Demorib⁹ apū & earū remedijs. ¶ Cōstr. (Si vero corpa apū}
^{lāgebūt tristi morbo, qm̄ vita), .i. natura (tulit apibus q; no}
^{nō dubijs signis, ali⁹ color) sc; eos languere (poteris cognoscere}
^{macies deformat vultū), .i. aspectū (Exportat tectis corpa carētū}
^{luce), .i. mortuorū (& ducūt tristia funera), .i. exequias agūt (Aut}
^{Ille pendēt ad limina p̄nexe pedibus, aut oēs cunctant intus in}
^{edibus clausis, ignaue), .i. pigræ, p̄c (fame, & pigræ frigore con}

GEORGICORVM FOLIO LXXII

tracto). i. ppter frigus acceptū (grauior son⁹ apū audī. tū). i. cū egrotat (& susurrant). i. murmurat (tractim). i. sine intermissione (vt frigid⁹ auster imurmurat quondā in siluis. & vt mare sollicitū). i. motū (stridet vndis refluētib⁹. & vt rapid⁹ ignis estuar). i. seruet (in fornacib⁹ clausis. suadebo iā hortantē & vocantē fellas). i. egras (ad nota pabula incēdere hic). i. tunc (galbaneos odores). i. resinā galbani (& suadebo inferre vltro mella arūdi neis canalib⁹) p arundines (Proderit et). i. etiā (admiscere tūsu; sapore gallæ) illi⁹ fructus (& arētes rosas. aut defruta) illa vina. (pigua multo igni). i. lōga decoctōe (vt racemos passos de vitē plyphia sic dicta (& thymū cecropiū). i. atticū (& cētaurea) illas herbas (grauē olētia). i. valde odora (flos etiā ē in pratīs cui agricolæ fecere nomē amello. herba facilis q̄rentib⁹. nā ip̄a tollit ingentē siluā). i. h; mtra folia (de imo cespīte). i. terra (ip̄e flos ē aureus. s; purpura nigre violæ subluet in folijs. q̄ folia circū fundunt plurima arē deū). i. deorū (sepe sunt ornate nexis torq; bus). i. fertis horū florū (Sapor eius ē asp̄ in ore Pastores legunt) id ē colligūt (illū in vallib⁹ tonsis). i. non siluosis (& ppe curuā flumina mellæ) illi⁹ fluuij (incoque radices huius floris in baccho odorato. i. in bono vino (& appone hęc pabula in forib⁹) s; alueariū (plenis canistris) ¶ Cunctor cūctaris. i. tard⁹ sum Cunctor ¶ Galla ē nux solida q̄ nascit̄ in arborib⁹ glādisferis. de q̄ sit at; Galla. ¶ Defrutū dicit̄ vinū decoctū ad dimidiā partem Defrutū. ¶ Plyphia vitis q̄dā dicit̄ a loco illius vne vtilis sunt passæ De Plyphia hoc vide sup̄ius in libro secūdo. ¶ Centaureū ē q̄dam herba Centaureū ¶ Mella est fluuius galliē apud quem nascitur herba que ab ill; Mella amello lo vocatur amello.

Sed si quem proles subito defecerit omnis
 Nec genus vnde noue stirpis reuocetur habebit;
 Tempus & arcadij memorada inueta magistri
 Pandere, quoq; modo celis iam sepe iuuēcis
 Inlincerus apēs tulerit cruor. alius omnem
 Expediam prima repetēs ab origine famam
 Nam qua pellei gens fortunata canopi
 Accolit effuso stagnatē humine nilum
 Et circum pictis vehitur sua rura phaelis
 Quāq; pharetrate vicinia persidis vrget
 Et diuersa ruens septem discurrit in ora.

LIBER QUARTVS

Et viridem egyptum nigra fecundat harena
 Vsq; coloratis annis deuexus ab indis
 Omnis in hac certam regio iacit arte salutem
 Exiguus primum atq; ipsos contractus ad vsus
 Eligitur locus, hunc angustiq; imbrice tecti
 Parietibusq; premunt arctis, & quattuor addūt,
 Quattuor a ventis obliqua luce fenestras
 Tum vitulus bima curuans iam cornua fronte
 Queritur, huic geminae nares & spiritus oris
 Multa reluctanti obstruitur, plagisq; perempto,
 Tunsa per integram soluuntur viscera pellem
 Sic positum in clauso liuquunt, & ramea costis
 Subijciunt fragmenta, thymum casiasq; recentes
 Hoc geritur zephyris primū impellētibus vndas
 Ante nouis rubeant q̄ prata coloribus, ante
 Garrula q̄ tignis nidum suspendit hyrundo
 Interea tenetis tepesactis in ossibus humor
 Estuat, & visenda modis animalia miris,
 Trunca pedum primo, mox & stridentia pennis
 Miscentur, tenuem magis ac magis aera carpunt
 Donec vt estiuus effusus mensibus imber
 Erupere, aut vt neruo pulsante sagittae
 Prima leues ineunt si quando prelia parthi,

¶ Hic docet poeta modū q̄ reparant apes penit⁹ amissae scz de
 corpe iuuēci putrefacti. ¶ Cōstr. (S; siquē), i. aliquē (ois proles
 apū defecerit), i. reliq̄rit (subito ne habebit vñ), i. de q̄ (gen⁹ no
 uae stirpis reuocet), i. reparēt (t̄ps ē p̄dēre), i. describere (memo
 randa inuēta), i. mirabilē artē (arcadij magistri), s. aristei (& quo
 mō cruor insincer⁹), i. corruptus imundus (tulerit), i. p̄duxerit
 (apes sepe de iuuēcis cesis), i. occisis (Expeditā), i. breuiter scribā
 (oēm famā, repetēs altius), i. longius (ab origine prima, Nam
 quā scz parte terraz, fortunata gens canopi pellet) id ē egypti
 quā rexit Alexāder (accolit nilū stagnantē), i. stagnū facientē (flu
 mine effuso, & illa gens vehit circū sua rura pictis phaselis) id ē
 nauiculis (& qua, s. p̄te (vicina pharetrate p̄sidis) illius regionis

GEORGICORVM Fo. LXXIII

(virget). i. t̄git egyptū (Et amnis) sc̄ nilus (deuex^o). i. descendēs
 vsq; ab indis) illis populis (coloratis). i. nigris (discurrūt ruens
 in septē ora). i. hostia (& foecundat viridē egyptū nigra harena.
 Ois regio) sc̄ p̄scripta (iacit certā salutē i hac arte) sc̄ reparādag
 apū (Exiguus loc^o atq; tract^o ad istos vsus eligi primū) Rusti
 ci (premūt). i. angustāt (hūc locū. ibrice angusti tecti). i. vt nō sit
 altus (& premunt hunc) locum (arctis parietibus) id est vt nō sit
 alt^o (& addūt) huic loco (q̄ttuor fenestras obliq; luce a q̄ttuor vē
 tis. Vitul^o curuās iā cornua bima frōte). i. q̄ sit duorū annorum
 (q̄rit tū geminē nares obstruūtur huic vitulo. & spūs oris) id ē
 anhelit^o obstruit huic vitulo (reluctāti multa). i. multū. Et (visce
 ra tunfa). i. p̄cussa fracta p̄ integrā pellē soluunt huic vitulo p̄
 empto plagis). i. vberibus Rustici (linquūt vitulū positū sic in
 clausa). i. clausura (& subiiciūt colū ramea fragmēta). i. frustra de
 ramis (& thymū & castias recētes). i. recēter captas (Hoc gerit). i.
 sit (zephyris primis ipellētib^o vndas). i. q̄n zephyrus flare incis
 pit. sc̄ initio veris (anteq; prata rubeāt nouis colorib^o. & anq;
 garula hyrūdo suspēdat nidū in tignis). i. trabibus v̄ edificijs
 (Humor tepefact^o in teneris ossib^o) sc̄ vituli (estuat). i. feruet in
 terea (& aialia visenda miris modis. trūca pedū). i. sine pedib^o
 primo (& mox). i. deinde (stridētia pēnis). i. pēnata (miscēt) sc̄
 carnib^o putridis (& carpūt tenuē aera). i. uolāt (magis ac mag^o)
 id ē paulatim (donec erupere). i. euolauerūt cū impetu vt iber
 effusus nubib^o (estiuus). i. in estate (aut vt sagitte erūpunt. neruo
 pulsante). i. ipellēte eas (siq̄n leues parthi). i. fugaces (ineūt pris
 ma plia. ¶ Deficere q̄n iungit accō sc̄cat derelinq̄re. vt hoc loco Deficere.
 ¶ Canopū est ciuitas egypti & p̄ egypto ponit. ¶ Pella est ciui Canopū.
 tas macedonię vbi natus fuit rex Alexander q̄ postea subiugat Pella
 uit egyptū & asiā. Inde pelleus vocat Alexander Iuuenal. Vn^o Pelleus.
 pelleo iuueni nō sufficit orbis ¶ Persis idis. i. regio p̄sar. ¶ Nil^o Persis
 lus ē fluuius egypti q̄ singulis annis terrā inundat & limo suo Nilus.
 foecūdat. post aque decessum mox semināt egyptij. Ideo d̄t eos
 poeta fortunatos. quia nō egent arare vel fodere. Idē fluui^o ha
 bet septem hostia quibus influūt in mare rubrum

Quis deus hanc musē quis nobis extudit artē.
 Vnde noua ingressus hoīm experiētia cepit
 Pastor aristeus fugiens peneia tempe:
 Amissis. vt fama. apibus morboq; fameq;
 Tristis ad extremi sacrū caput astitit annis.
 Multa querēs. atq; hac affatus voce parētem.

Mater cyrene mater que gurgitis huius
 Ima tenes. quid me p̄ clara stirpe deorū
 Si modo quē phibes pater ē thymbreus apollo
 Inuisum fatis genuisti. aut quo tibi nostri
 Pulsus amor. quid me coelū sperare iubebas
 En etiā hunc ipsum vitæ mortalis honorē
 Quē mihi vix frugū & pecudū custodia sollers
 Omnia tētanti extuderat. te matre relinquo
 Quin age & ipsa manu foelices erue siluas
 Fer stabulis inimicū ignē atq; interfice messes
 Vre sata. & validā in vites molire bipennem
 Tanta meq; si te ceperūt tedia laudis.

¶ Incipit narrare fabulā de aristeo q̄ hāc artē dr̄ inuenisse Et du
 rat hęc fabula vsq; ad finē libri ¶ Cōst. O (mus̄ q̄s de? extudit)
 id ē laboriose inuenit (nobis hāc artē) sc̄; reparāda; apū (& vñ
 noua experiētia hoīm cepit ingressus) i. exordia (Pastor aristee
 us) sic dicit? (fugiēs tēpe) illa loca (peneia). i. iuxta fluuiū penēi
 posita (apib? amissis morbo fameq; vt fama ē). i. sicut fert? (alli
 tit tristis ad sacrū caput amnis) sc̄; penēi (q̄rens). i. lamētās mul
 ta (atq; affat? ē parētē). i. matrē suā (hac voce O mater mea cyre
 ne) sic dicta (q̄ tenes). i. habitas (ima hui? gurgitē. qd genuisti de
 p̄ clara stirpe deorū me inuisuz fatis). i. infœlicē (si mō). i. si tamē
 Thymbre? apollo ē pater me? quē phibes). i. affirmas eē patrē
 (Aut q̄ amor nostri ē pulsus tibi). i. a te (Quid iubebas mespe
 rare coelū). i. q̄ coelo futur? essem (Et relinq; etiā te matre). i. cur
 sis mihi mater (hūc ip̄m honorē vite mortalē). i. artē rusticā (quē
 sollers custodia frugū. & pecudum vix extuderat). i. inuenerat
 mihi tentanti oīa (Quin). i. imo (age tuispa & erue manu siluas
 meas foelices). i. fertiles (fer). i. infer (stabul meis ignē inimicū). i.
 noxiū (atq; interfice). i. destrue (messes). i. segetes (vre sata). i. semi
 na (& molire). i. tacta (validā bipennē). i. securim (in vites). i. me
 as (si tāta tedia meq; laudis ceperūt tē). i. si doles de laude mea
 ¶ Aristeus fili? Apollinis & Cyrenes filiē Penēi rex arcadię qui
 mellis & lactis vsum primus ibidē inuenit. ¶ Peneus ē fluuius
 thessalię apud quē ē locus amenissimus q̄ tempe dicit. de q̄ su
 peri? ¶ Thymbreus dicit? Apollo a copia thymbre herbe que
 multa ē apud templū eius in phrygiā
 At mater sonitū thalamo sub fluminis alti

Aristeus
 Peneus Tēpe
 Thymbreus

GEORGICORVM FO. LXXIII

Senlit. eam circū milesia vellera nymphæ
 Carpebāt hyali saturo fucata colore
 Drymoq; xantoc; ligeac; phylodoceq;
 Cesariem effusę nitidā per candida colla
 Neseq; spioq; thaliaq; cymodoceq;
 Cidippe & flaua licorias. altera virgo
 Altera cū primū lucinæ expta labores
 Clioc; & boreę soror oceanitides ambę
 Ambę auro. pictis incinctæ pellibus ambæ
 Atq; ephire atq; opis atq; asia deiopeia
 Et tandē positis velox arethusa sagittis
 Inter quas curā clymene narrabat inanē
 Vulcani. martisc; dolos & dulcia furta
 Atq; chao dēfos diuū numerabat amores
 Carmine quo capte dum fufis mollia pensa
 Deuoluūt. iterę maternas impulit aures
 Luctus aristei. vitreisq; sedilibus omnes
 Obstupuere. sed ante alias arethusa sorores
 Prospiciēs summa flauū caput extulit vnda
 Et procul o gemitu nō frustra exterrita tan. o
 Cyrene soror ipse tibi tua maxima cura
 Tristis aristeus penei genitoris ad vndam
 Stat lachrymans & te crudelē noīe dicit

¶ Enumerat multas nymphas q̄ fuerūt apud cyrenē aristei mā
 trē ¶ Cōstr. (At mater) sc; cyrenę (sensit). i. audiuit (sonitū aristei
 sub thalamo alti fluminis). i. penei (Nymphę carpebāt). i. nebāt
 (circū eā milesia vellera). i. talē lanā (fucata). i. tincta (saturo) id ē
 pleno (colore hyali). i. vitri (Drymo xantoc; &c) ista sunt noīa
 nympha; (Alterā erat expta iā primos labores lucinę). i. iam
 fuerat enixa filiū &c. (Inter quas) nymphas (clymene) illa nym
 pha (narrabat inanē curā). i. frustratū amorē (vulcani & dolos
 & dulcia furta). i. adulteriā martis (Atq; numerabat dēfos). i.
 crebros (amores diuū). i. deor;. (Quo carmine nymphę captę)
 Idē delectatę (dū deuoluūt in fufis mollia pēsa). i. lanas (luctus
 aristei iterū impulit maternas aures). i. audir̄ ē a matre (Et oēs

*Primum q̄ prodromus pp
 hęc x qui hęc tōm duplici
 q̄sonantē b̄rim̄ i. in syllaba
 quę prodromus gr̄a dicitur
 q̄sonantē qui sunt in eadē
 syllaba sequuntur et q̄ in p̄ lēda
 et multa et q̄ in p̄ lēda
 offelli unmo quōdā et dicit
 positōne ē; quę eā talis
 syllaba cor; ut ap̄d portū in
 lo pp̄ aera sc̄ta*

LIBER QVARTVS

Nymphę
Hyalos.
Cefaries.

nymphę obstupuere in vitreis sedilibus. S; arethusa. pspiciēs añ
alias sorores. extulit flauū caput ex summa vnda. Et nō frustra
exterrita tāto gemitu) aristei ait (pculo cyrene soror ip̄e aristeus
tua maxima cura). i. p̄ q̄ maximā curā geris (stat tristis lachry-
mās ad vndā penei genitoris tui & d̄t te noīe crudelē. ¶ Nym-
phę vocant̄ a poetis aquarū deę q̄les sunt q̄ hic ponunt drymo
xāto līgea. & reliq̄ Itē q̄libet puellę ¶ Hyalos gręce s̄t vitru. In
latini faciūt hyal⁹ Cefaries ē capill⁹ s; pprie viroꝝ q̄ cedit̄.
Hinc percussa noua mentē formidine mater
Duc age duc ad nos. fas illi limina diuum
Tangere ait. simul alta iubet discedere late
Flumina. qua iuuenis gressus inferret. at illū
Curuata in montis faciem circūstetit unda
Accepitq; sinu vasto. misitq; sub amnem
Iamq; domū mirans genitricis & humida regna
Speluncisq; lacus clausos lucosq; sonantes
Ibat. & ingenti motu stupefactus aquarum
Omnia sub magna labentia flumina terra
Spectabat diuersa locis. phalimq; lycumq;
Et caput unde altus primū se erupit enipheus
Vnde pater tyberinus & unde aniena fluenta.
Saxolumq; sonans hypanis. mysulq; caycus
Et gemina auratus taurino cornua vultu
Eridanus. quo non alius per pinguia culta
In mare purpureū uiolentior influit amnis.
¶ Prosequit̄ fabulā q̄ Aristeus introduc̄t̄ sit in thalamū m̄ris.
¶ Cōst. (Mater aristei p̄cussa mētē noua formidine ait. age duc
aristeū ad nos. fas ē illi tāgere limina diuū). i. diuorū (Simul cy-
rene iubet alta flumina discedere late. q̄). i. p̄ quē locū (iuuenis). i.
ariste⁹ (inferret gressus). i. intraret (At vnda circūstetit illū curua-
ta in facie). i. formā (mōtis & vnda accepit illū i vasto). i. amplo
(sinu misitq; sub amnē) s; peneū Ariste⁹ (ibat iā mirans domū
genitricis & humida regna) s; in aquis (& mirās lacus clausos
speluncis. & mirās lucos). i. siluas sonātes (Et ip̄e stupefactus in-
gēti motu aquarū. spectabat). i. videbat (oīa flumina labētia sub
magna terra) flumina inq; diuersa (locis). i. (phalim & lycū) illos
fluuios. & spectabat (caput). i. principiū (vñ alt⁹ enipheus) ille

GEORGICORVM Fo. LXXV

fluui⁹ erūpit se primū (& vñ pater tyberin⁹) ille fluuius erūpit
 se (& vñ aniena fluēta). i. a que anienis fluuij erūpūt se. & specta
 bat (vñ hypanis erūpit sonās saxosuz). i. p saxa. (& mysus cay⁹)
 ille fluui⁹ Et vñ se erūpit (eridanus auratus gemina cornua tau
 rino vultu). i. q h3 duos riuos tanq̄ duo cornua tauri (Quo) scz
 eridiano (nō ali⁹ amnis ifluit violētior in mare purpureū) id ē
 nigrū (p pinguia culta). i. arua. ¶ Phasis idis ē fluuius colchoz Phasis Phasia
 In dr phasian⁹. qdā spēs auis ¶ Lyc⁹ ē fluui⁹ asię ¶ Enypheus ē Lyc⁹ Enyphe⁹
 fluuius thessalię ¶ Tiberinus ē fluuius romanus q̄ & tybris & Thyberin⁹
 tyberis vocat⁹ ¶ Anio. gto anienis ē fluui⁹ tuscię. ¶ Hypanis ē Anio. Hypas
 fluuius scythaz ¶ Caycus est fluuius mysię nis, Caycus.

Postq̄ est in thalami pendentia pumice tecta

Peruentū: & nati fletus cognouit inanes

Cyrene: manibus liquidos dant ordine fontes

Germane: tonitruq̄ ferunt mantilia uillis.

Pars epulis onerant mēsas: & plena reponut

Pocula: panchēis adoleſcūt ignibus arę.

Et mater: cape meonij carchesia bacchi:

Oceano libemus ait. simul ipsa precatur

Oceanūq̄ patrem rerū nimphalq̄ sorores:

Centū que iuuas: centū que flumina seruant:

Ter liquido ardentem pfudit nectare vestam:

Ter flamma ad summū tecti subiecta reluxit:

Omne quo firmans animū: sic incipit ipsa:

Est in carpathio neptuni gurgite vates RESTAVRATLO ARVM

Ceruleus proteus: magnū qui piscibus æquor:

Et iuncto bipedū curru metitur equorū.

Hic nūc emathie portus: patriamq̄ reuifit

Pallene: hūc & nymphę ueneratur. & ipse.

Grandeus nereus. nouit nāq̄ omnia vates

Que sint: que fuerint. quæ mox uentura trahūtur.

Quippe ita neptuno uisum est. immania cuius

Armenta & turpes pascit sub gurgite phocas

¶ Cōstr. (Postq̄ puentū ē in tecta thalami pēdētia pumice. & cy

rene cognouit ianes flet⁹ nati sui Germanę). i. alię nymphę (dāt

manib⁹ liquidos fontes). i. aquā fontanā (ordine). i. fm ordinē

(& ferūt mātīla cōsis villis Pars). i. aliq̄ nymphaz (onerāt men-
 fas epulis. & reponūt plena pocula Arē adolefcūt). i. ardēt (pan-
 cheis ignib⁹). i. arabicis odoribus vel thure (Et mater). f. aristei
 (ait cape carchesia). i. pocula (meoni⁹ bacchi) i. illius vini (libes-
 mus). i. sacrificemus (Oceano. s̄p̄ ip̄a cyrene p̄caī oceanū patrē
 rez). i. a q̄ oīa gignunt̄ fm̄ Thaletē philosophū (& p̄catur nym-
 phas sorores suas. centū) scz nymphas (q̄ feruāt flumīa). i. morā
 tur in fluminib⁹ (Cyrene pfudit ter ardentē vestā). i. ignē (ligdo
 nectare). i. vino (& flāma subiecta reluxit ter ad summū tectū. q̄
 omīe). f. flāme (ip̄a firmās aim). i. solās filiū (īcipit sic loq̄ Va-
 tes ē in carpathio gurgite neptuni). i. in mari carpathio. scz (ces-
 ruleus p̄teus) sic dicit⁹ (q̄ metū piscib⁹ magnū equor). i. piscib⁹
 insidēs vehit trās eq̄r (& metū magnū eq̄r iūcto curru eq̄r bī-
 pedū) scz marinorū q̄ duos tm̄ pedes hñt (Hic p̄teus reuilit nūc
 portus emathīe). i. thessalię (& pallenē) illā ciuitatē (patriā suā)
 id ē vbi nat⁹ ē (Et nos nymphę veneramur hūc p̄tea. & ip̄e grā
 deu⁹ nereus) scz venerat hūc (Nāq̄ iste vates nouit oīa q̄ sint q̄
 fuerint. q̄ trahant̄ mox vētura. Quippe). i. certę (ita visuz est). i.
 placuit (neptuno cui⁹ imania armēta & turpes phocas) vitulos
 marinos ip̄e (palcit sub gurgite). i. in mari ¶ Meonia ē regio in
 asia minori q̄ alio noīe lidia dr. In meoni⁹ a um ¶ Carchesiū ē
 gen⁹ poculi lōgū & in medio p̄pressum lōga ansa. teu. eyn kā
 ¶ Vesta ponit̄ p̄ igne. vt etiā Ouidi⁹ docet in fastis ¶ Carpa-
 thos ē q̄dā insula opposita Alexādrīe A q̄ mare carpathiū dr.
 ¶ Proteus fuit rex in insula carpatho & fingit̄ marin⁹ de⁹ & va-
 tes. q̄ se vertit in varias figuras. vt Paulo post scribit poeta ¶ Pal-
 lene est vrbs macedonię. ¶ Nereus deus marinus filius Ocea-
 ni. Vñ nereides filię nereī.

Meonia
 Carchesiū.
 Vesta
 Carpathos
 Proteus

Pallene.
 Nereus

Hic tibi nate prius vinculis capiedus. vt omnē
 Expediat mōrbi causam. euētusq̄ secudet
 Nam sine vi nō vlla dabit̄ precepta. neq̄ illū.
 Orando flectes. vim durā & vincula capto
 Tende. doli demū circū hec frangetur inanes
 Ipsa ego te medios cū sol accēderit estus
 Cū situit herbe. & pecori iā gratior vmbra est
 In secreta sepis ducā. quo fessus ab vndis
 Se recipit. facile vt somno aggrediare iacentē
 Verū vbi correptū manibus vinculisq̄ tenebis
 Tum varię eludent̄ species atq̄ ora ferarū

GEORGICORVM FO. LXXVI

Fiet em subito sus horridus, atraq; tigris
 Squamosusq; draco. & fulua ceruice leena
 Aut acere flamme sonitu dabit. atq; ita vinculis
 Excidet. aut in aquas tenuis dilapsus abibit
 Sed quato ille magis formas se vertet in omnes
 Tanto nate magis cotende tenacia vincula
 Donec talis erit mutato corpore. qualem
 Videris incepto tegeter cum lumina somno
 Hec ait. & liquidum ambrosie diffudit odorem.
 Quo totum nati corpus perduxit: at illi
 Dulcis compositis spirauit crispibus aura
 Atq; habilis membris venit vigor. est specus ingens
 Exesi latere in motis quo plurima vetero
 Cogitur. inq; sinus scindit sese vnda reductos.
 Deprehensis olim statio tutissima nautis
 Intus se vasti proteus tegit obice saxi
 Hic iuuenem in latebris auersum a lumine nympha
 Collocat. ipsa procul nebulis obscura resilit

Hoc loco cyrene filium docet de proteo. qualis sit & qualiter eum
 capiat. Ostrue (O nate hic proteus est capiendus tibi). i. a te (vinculis
 prius. ut expediat). i. dicat (omnem causam morbi & secundet) id est
 meliora faciat (euertus) i. ea que euenerunt (Nam proteus non dabit vlla
 precepta sine vi). i. nisi coactus sit (neque flectes illum orando Tede illi
 capto dura vim & vincula. inanes doli eius frangentur demum
 circum hęc) scilicet vincula (Ego ipsa ducam te in secreta loca senis) scilicet p
 ter (cum sol accederit medius estus). i. in meridie (cum herbe sitiunt)
 id est calent (& cum umbra est iam gratior pecori. Quo). i. ad que
 secreta (recipit se). i. redit (ab vndis fessus. ut aggrediare) id est in
 uadas eum (iacentem somno Verum) id est sed (ubi) id est quando
 tenebis eum correptum manibus vinculisq; varieg species) id est
 forme (atq; ora) id est similitudines (sera; Proteus enim fiet subis
 to horridus sus. & atra) id est seua (tigris. squamosusq; draco &
 leena fulua ceruice Aut ipse dabit acrem sonitum flamme atq;) ipse
 transformatus (ita. excidat vinculis aut dilapsus abibit in
 tenues aquas Sed) o nate (quanto magis ille vertet in se omnes
 formas. cotende) id est stringe (tenacia vincula tanto magis do
 nec ipse erit talis corpe mutato qualem videris ipsum cum tegeter

LIBER QVARTVS

lumina somno icepto) Cyrene (ait hec & diffudit liquidū odorē ambrosie) illi⁹ herbe (q̄ odore pduxit). i. pfudit (totū corpus nati. At dulcis aura). i. odor (spirauit). i. aduenit (illi) aristeo (cri nibus ppositis). i. ornatīs (atq; habilis vigor venit mēbris eius Ingēs specus ē in latere mōtis exesi) i. cauati (q̄). i. ad qd̄ specus (plurima vnda cogit vtero). i. p ventū (& vnda scindit sese in si nus reductos). i. in curua latera (tucissima stacio). i. standi locus (nautis dephensis). i. captis tēpestate (Proteus tegit se intus obij ce). i. oppositōe (vasti saxi Nympha cyrene collocat hic iuuenē aristeū in latebris). i. occultis locis (auersum a lumine lpa nym

Ambrosia pha resistit pcul obscura nebulis) ¶ Ambrosia est q̄dam herba dulcissima & cibus deor; vt poete volūt Pontū & adiectiue pro dulcis vel diuinus. vt Ambrosieq; comē diuinū vertice odorē Spirauere ¶ Proteus sciat veritatē q̄ in obscuro latet ac multis modis adulterat. vñ dicit in multas formas transmutari. Tandem vero veritas deprehenditur

Iam rapidus torres sitientes syrius indos
Ardebat cœlo. & mediū sol igneus orbem
Hāuserat. arebāt herbe. & caua flumina siccis
Faucibus ad limū radij tepesacta coquebant

Cū proteus consueta petēs e fluctibus antra
Ibat. eū vasti circū gens humida ponti
Exultans rorē late disspgit amarum
Sternūt se somno diuerso in littore phoce
Ipse (velut stabuli custos in montibus olim
Vesper vbi ē pastū vitulos ad tecta reducit.
Auditq; lupos acuit balatibus agni.
Consedit scopulo medius numerūq; recelet
Cuius aristeo quoniā ē oblata facultas
Vix defessa senē passus cōponere membra.
Cum clamore ruit magno. manicilq; iacentē
Occupat. ille sue contra nō immemor artis
Omnia transformat sese in miracula rerum
Ignēq; horribilēq; feram fluuiūq; liquentē
Verū vbi nulla fugā reperit fallacia. victus
In sese redit atq; hois tandē ore locutus

*propria signu
ficatur veritas
unum mēdāq;
et dū sunt lib
pisti et quā dū
ingari possū
inf. magis d
quā dū ad dū
v. dū dū dū dū
dū dū dū dū
dū dū dū dū
p. unū dū dū
ha it falsa vob
veritates mag
vbi p. vob dū
magis dū dū
q̄ dū dū dū
vob dū dū
vob dū dū
a mēbra oculū
sunt aut pta
p. dū dū dū
vob dū dū*

*illig stellas
f. dū dū dū dū
vob dū dū dū
p. dū dū dū dū
vob dū dū dū*

GEORGICORVM FO. LXXVII

Nam quis te iuuenū ^{audacissime} confidentissime nostras
 Iussit adire domos: quid ve hic petis inquit, at ille
 Scis proteu scis ipse, neq; est te fallere cuiq;
 Sed tu desine velle, deū precepta sequuti
 Venimus huc lapsis ^{prospicere} quesitū ⁱⁿ oracula rebus

¶ Poeta Pergens in fabula, ostēdit quō protea ligauit aristeus.
 ¶ Cōstructio (Rapidus syrius) illa stella (torrēs), i. exurēs (indos
 sitientes, ardebat in caelo. & igneus sol hauserat), i. trāsierat (me
 diū orbē), i. suā spherā (herbē arebant. & radij solis coq̄bant), i.
 siccabāt (caua flumina vsq; ad limū siccis faucib⁹), i. alueis (cum
 Proteus ibat petēs psueta antra e fluctibus, humida gens uasti
 ponti), i. turba marinoꝝ aialiū (exultans), i. exiliēs (dispgit late
 amarū rorē), i. aquā marinā (phocæ), i. viculi marini (sternūt se
 somno), i. ad somnū capiēdū (in diuerso), i. alio littore (Ipe Pro
 teus psedit in scopulo), i. saxo (medius & recēset nūerū) sc; peco
 rum (velut custos stabuli), i. pastor (recēset nūerū in montibus,
 vbi), i. qñ (vesp̄ reducit vitulos e pastu ad tecta, & agni auditi
 acūit), i. seuire faciūt (lupos suis balatib⁹, cui⁹) protei (facultas
 qm̄ ē oblata aristeo, vix passus senem cōponere defessa mēbra,
 ruit), i. irruit sup eū (cū magno clamore, & occupat manics), i.
 ligat (iacentē. Ille Proteus nō imemor sue artis transformat sese
 in oia miracula rerū), i. in res miras, sc; transformat se (in ignē &
 in horribilē ferā, & in fluuiū liquentē, ver⁹), i. s; (vbi nulla fallas
 cia repperit fugā), i. postq; p nullā fallaciā potuit effugere, ipse
 preus (redit in sese), i. suā figurā (atq; loquit⁹ ē tandē ore hoīs
 & inquit, O ^{prospicere} confidentissime), i. audacissime (iuuenū, quis nā iussit
 te adire nostras domos, qd ve pet⁹ hinc), i. ex hoc loco (At ille)
 aristeus ait O (proteu tuipe scis) sc; cām aduent⁹ mei (nec ē) id ē
 ptingit (cuiq; fallere te, S; tu desine velle) scire cām, nos (sequuti
 pcepta deū venim⁹ huc q̄sitū oracula), i. diuina respōsa (lapsis
 rebus), i. calamitatib⁹ nostris. ¶ Syrius ē stella canticularis, ē em̄ Syrius
 in ore canis sideris. ¶ Manica est vinculū quo manus ligantur, Manica
 etiā est tegmen manus siue laneum siue ferreum.

Tantum effatus, ad hęc uates vi deniq; multa
 Ardentes oculos intorsit lumine ^{superior} glauco.
 Et graui ter frendēs sic fatis ora resoluit
 Non te nullius exercēt numinis iræ,
 Magna tuis comissa tibi has miserabilis orpheus
 Haud quacq; ob meritum penas, ni fata resistant.

LIBER QUARTVS

Suscitat. & rapta grauius pro coniuge seuit.
 Illa quidē dū te fugeret p flumina preceps
 Immane ante pedes hydrū moritura puella
 Seruantē ripas alta nō vidit in herba
 At chorus equalis dryadū clamore supremos
 Implert montes. fterunt rhodopeie arces.
 Altaq; panchea & rhesi mauortia tellus.
 Atq; gete. atq; hebrus. atq; a tias orithia

¶ Proteus narrat aristeo q istam calamitatē ei suscitauerit orp
 pheus ppter vxoris sue mortē cui⁹ cā fuerat aristeus. ¶ Cō. (Ari
 steus effat⁹ ē tm) q; tū pdictū ē (vates). s. pteus (rñdit ad hęc denit
 q). i. tandē (muka vi). i. coact⁹ (& intorsit). i. vertit (oculos suos
 (ardētes glauco lumie. & frendēs). i. stridēs (grauiter resoluūt). i.
 aperuit (ora fatis). i. ad vaticinia (sic Irē nō nulli⁹ numinis). i. ali
 cui⁹ dei (exercēt). i. affligūt te (luis). i. soluis (magna pmissa) id ē
 pctā (Miserabil⁹ orpheus suscitāt tibi has penas. haud quaq;
 nequaq; (ob meritū) sc; tuū (Ni facta resistant ei). i. maiores tibi
 penas inferret si pmitteret a fatis. & orpheus (seuit grauius pro
 cōiuge rapta) sc; p iunx orphei (dū fugeret te pceps). i. festina p
 flumina. ipa puella moritura nō vidit añ pedes suos imane hy
 drū. i. serpentē (seruantē ripas). i. morantē i ripis (At chor⁹ dry
 adū illaz nympha; (q; glis ei. iplerūt supmos). i. summos (mō
 tes clamore Rhodopeie arces). i. summitates rhodopes mōtis
 (sterūt). i. fleuerūt (& alta pāchea) illa loca fleuerūt (& mauortia)
 id ē bellica (tell⁹ rhesi) illi⁹ reg; (Atq; gete) illi hoies. fleuerūt (atq;
 hebrus) ille flui⁹ fleuit (atq; attias). i. attica (orythia) illa nym
 pha. fleuit. ¶ Orphe⁹ fuit antiquissim⁹ vates & poeta i thracia q
 habuit vxorē noie eurydicen. quā cū amaret ariste⁹ & foris ins
 uentā violare vellet. illa fugiēs morfu serpētis occubuit ¶ Rho
 dope & pāchea sunt mōtes i thracia ¶ Rhesus fuit rex thracie oc
 cisis i bello troiano ¶ Hebrus ē fluius thracie ¶ Orythia filia
 fuit Erichtonij regis atheniēsis quā Boreas rapuit in thraciam

Orpheus
 Rhodope.
 Panchea.
 Rhesus.
 Hebrus.
 Orythia

Iple caua solans egrum testudine amorē
 Te dulcis cōiunx te solo in littore secum
 Te veniente die te decedente canebat
 Tenarias etiā fauces alta hostia ditis
 Et caligantē nigra formidine lucum

GEORGICORVM FO. LXXVIII

Ingressus: manesc̄ adijt regēq; tremendum
 Nesciaq; humanis precibus māsuēscere corda
 At cantu comote herebi de sedibus imis
 Umbre ibāt tenues, simulacraq; luce carentur.
 Quā multa in siluis auium se milia cōdunt
 Vesper vbi aut hibernus agit de montib⁹ imber
 Matres atq; viri, defunctaq; corpora vita
 Nagnanimū herou, pueri innupteq; puellæ
 Impositiq; rogis iuuenes ante ora parētum
 Quos circū limus niger & deformis harundo
 Cocytū, tarda q; palus inamabilis vnda
 Alligat & nouies styx interfusa coerces.
 Quin ipse stupuere domus atq; intima lethi
 Tartara, ceruleosq; implexe crinibus angues
 Eumenides, tenuiq; inhians tria cerberus ora,
 Atq; ixionei vento rota constitit orbis

¶ Dicit q; orpheus inferos adiit, p vxore recipienda. ¶ Cōstrue
 (ipse orpheus solans amorē suū egrū). i. tristē (caua testudine). i.
 cythara (o dulcis iunx. ipse canebat te). i. de te (in solo littore). i.
 solitario loco (die veniente & die decedēte) Orpheus (ingressus
 etiā tenarias fauces). i. specū montis tenari (alta ostia ditis) id est
 vbi ē descēsus ad inferos (& ingressus lucū caligantē). i. tenebro
 sum (nigra formidine, adiit manes regēq; tremendū) sc; pluto
 nem (& adiit corda nescia māsuēscere humanis p̄cib⁹ At tenues
 umbre). i. aig (cōmote cantu) sc; orphei (ibant de imis sedib⁹). i.
 pfundis locis (herebi). i. inferni (& simulacra carentū luce) id est
 defunctor (ibāt &c. Quā multa milia auū p̄dunt se in siluis.
 vbi). i. qū (vesp aut hybernus imber agit). i. fugat eas (de mons
 tibus Matres atq; viri) sc; ibant (& corpa magnanimū) id ē ma
 gnanimor (herou) id est principū (defuncta vita) id est mortua
 (& pueri & innupte puellæ. & iuuenes impositi rogis) id est in
 rogam (ante ora) id est in p̄spectu (parentū) suor (Quos) sc; iu
 uenes & alias vmbas (niger limus & deformis harundo cocy
 ti) illius fluij (alligat circū, & palus inamabilis). i. nō ama
 bilis alligat eos (tarda vnda. & styx interfusa nouies coerces). i.
 claudit eos (Quin) id est etiam (ipse domus atq; intima) id est
 pfundissima (tartara lethi). i. mortis (stupuere) sc; ppter cantum
 orphei (& eumenides). i. furie (implexe). i. implicite (crinib⁹ ces

LIBER QUARTVS

ruleos angues) scz stupuere (& cerberus inhiās) ad cantū audien-
dū (tenuit tria ora). i. nō latrauit (atq; rota ixionei orbis) id ē ad
quā versat̄ ixion (cū vento st̄tit). i. etiam stetit

Tenarus.

Tenarius

Herebus.

Eumenides.

Cerberus

¶ Tenar⁹ ē mons laconic⁹ hñs p̄fundū sp̄cū in q̄ murmura au-
diunt̄. ideoq; fingit̄ esse ianua inferni. In tenarius a um
¶ Herebus ē ps inferni vbi meliores sunt animi. hoc ē purgato-
riū. S; ponit̄ p̄ inferno. Tortellius scribit sine h.
¶ Eumenides dicunt̄ infernales furię. quasi in bono deficientes.
¶ Cerberus dicit̄ a poetis canis triceps apud inferos

Iamq; pedē referens casus euaserat omnes.

Redditaq; eurydice supas veniebat ad auras

Pone sequēs. nāq; hanc dederat proserpina legē.

Cum subita incautū dementia cœpit amantē

Ignoscenda quidem scirent si ignoscere manes

Restituit eurydicenq; suam iam luce sub ipsa

Immemor heu victusq; animi respexit. ibi oīs

Effulus labor atq; immitis rupta tyranni

Fœdera. tērcq; fragor stagnis auditur auernis

Illa quis & me inquit miserā & te pdidit orpheus

Quis tantus furor. en iter; crudelia retro

Fata vocant. cōditq; natantia lumina somnus

Iamq; vale. seror ingēti circūdata nocte

Inualidasq; tibi tendēs heu nō tua palmas.

Dixit. & ex oculis subito ceu fumus in auras

Cōmixtus tenues fugit diuersa. neq; illum

Prensantē nequicq; vmbas & multa volentē

Dicere p̄terea vidit. nec portitor orci

Amplius obiectā passus transire paludem.

¶ Quod orpheus vxorē recuperatā iter; amisit dū eā respexit.

¶ Cōstrue (Orpheus referēs iā pedē euaserat oēs casus) i. calamit-

tates (& eurydice reddita orpheo veniebat ad superas auras). i.

in hunc mundū (sequēs pone). i. retro (nāq; p̄serpina) illa regia

inferos; (dederat eis hanc legē) scz vt sequeret ip̄a (Cū subita de-

mentia cœpit incautū). i. nō cautū (amantē). f. orphea (Dement-

tia esset quidē ignoscēda si manes scirēt ignoscere Orpheus res-

stitit & heu immemor & victus animi). i. animo (respexit eury-

GEORGICORVM FO. LXXIX

dicen suā. iā sub ipsa luce). i. cum p̄p̄inquaret nostrę terre (oīs la-
 bor eius ē effusus). i. pd̄itus ibi (atq; fœdera imit̄is tyranni) id ē
 plutonis (sunt rupta & fragor audit ter in auernis stagnis Illa)
 euridice (inquit, o orpheu. q̄s pd̄idit me miserā & te. Quis ē tā-
 tus furor. en crudelia fata iterę vocāt me retro). i. retrorsum (&
 somn⁹ pd̄it). i. claudit (lumina nat̄antia). i. oculos languidos (vale
 iā. ego feror circūdata ingēti nocte). i. magnis tenebris (& tēdēs)
 id ē porrigēs (inualidas palmas tibi. heu q̄ nō sum tua). i. vxor
 (Euridice dixit ista. & fugit subito ex ocul⁹ orphei diuersa). i. se
 parata (ceu). i. sicut (cōmixt⁹ sum⁹ fugit in tenues auras. nec; vi-
 dit p̄terea). i. postea (illū prensantē) i. ap̄phendentē (vmbas). i.
 tenebras (nequicq;). i. frustra (& volentē dicere multa. nec portis-
 tor orci). i. charō (passus ē eū trāsire āpl⁹ paludē obiectā). i. iterę
 positā. ¶ Pone sit post vel retro. & q̄nq; ē prepō. q̄nq; aduerbiū **Pone**
 ut hic & in eueide sepe. ¶ Portitor ē q̄ nauigio transfert homies **Portitor**
 aquā. In portoriū ē qd̄ p̄ mercede datur portitori **Portorio**

Quid faceret: quo se rapta bis coiuge ferret.
 Quo fletu manes: quo numina voce moueret.
 Illa quidē stygia nabat iam frigida cymba.
 Septē illam totos phibent ex ordine menses:
 Rupæ sub aeriā deserti ad strymonis vndam
 Fleuisse: & gelidis hæc euoluisse sub antris:
 Mulcentē tigres: & agentē carmine quercus.
 Qualis populea moerēs philomela sub vmbra
 Amissos queritur foetus: quos durus arator
 Obseruans. nido implumes detraxit: at illa
 Flet noctē: ramoq; sedens miserabile carmen
 Integrat: & moestis late loca questibus implet.
 Nulla venus: nulliq; animū flexere hymenei:
 Solus hiperboreas glacies tanaimq; niualem:
 Aruaq; ripheis nuncq; viduata pruinis
 Lustrabat: raptā euridicen atq; irrita ditis
 Dona querēs. spretæ ciconū quo munere matres
 Inter sacra deū: nocturniq; orgia bacchi
 Discēptū latos iuuenē sparsere p̄ agros.
 Tum quoq; marmorea caput a ceruice reuulsum

LIBER QUARTVS

Gurgite quum medio portans eagrus hebrus
 Volueret: eurydicen vox ipsa & frigida lingua
 Ah miserā eurydicen anima fugiete vocabat.
 Eurydicen toto referebant flumine ripæ
 Hęc proteus; & se iactu dedit equor in altum
 Quaq; dedit spumantē vndā sub vertice torlit

¶ De lamētis orphei & nece tractat ¶ Cōst. (Quid orpheus face-
 ret. q̄ ferret se) .i. q̄ iret (piuge bis rapta. q̄ fletu moueret manes)
 id ē inferos (q̄ voce moueret numia) .i. supos (Illa sigdē) .i. euri-
 dice (iā frigida) .i. mortua) nabat in stygia cymba. phibēt) .i. alle-
 runt (illū) scz orphea (fleuisse septē totos mēses. ex ordie) .i. p. or-
 dinē p̄tinue (sub acria rupe) .i. alto mōte (ad vndā deserti strimo-
 nis) illi? fluuij (& phibēt illū euoluisse) .i. cecinisse (hec predicta
 sub gelidis antris Illū inquā mulcentē carmine) .i. domantē (iā
 gres. & agentē) .i. mouentē (querē? carmie Qualis ē philomela
 moerens sub vmbra populea) .i. in illa arbore (q̄rit fœt?) .i. pul-
 los amissos (q̄s dur? arator obseruās) .i. p̄si derās (detraxit nido
 implumes) .i. adhuc sine plumis exñtes (Acilla philomela. fle-
 noctē) .i. tota noctē (& sedēs in ramo itegrat) .i. repetit (miserabi-
 le carmē & iplet loca late mestis questib?) .i. q̄relis (nulla ven?)
 .i. libido (flexit animū. & nulli hymenei) .i. nulle nuptie (flexere
 animū orphei. ip̄e lustrabat) .i. circuibat (sol? glacies hypborē-
 as) .i. scythicas (& tanaim niualē) .i. frigidū illū fluuiū (& lustra-
 bat arua nūq; viduata) .i. puata pruinis ripheis) .i. horridis (q̄
 rens) .i. p̄q̄rens (euridicen esse raptā. atq; dona ditis) .i. pluto-
 niæ (eē irrita) .i. nō rata (q̄ munere) .i. ope (matres cyconū) .i. foemine
 thracēses (sparsere p̄ latos agros iuuenē discerpū a se inter sacra
 deū) .i. deos (& iter orgia) .i. festa (bacchi nocturni) .i. cui nocte
 sacrificat (tum q̄q;) .i. tūc etiā (cū eagri? hebrus) ille fluui? (vnde
 ueret caput resectū a marmorea) .i. cādida (ceruice. ip̄a vox & fr-
 gida) .i. mortua lingua vocabat (ah miserā eurydicen toto flumine Pro-
 teus dixit hec. & dedit se iactu in altū equor. & q̄) .i. p̄ quā vian-
 te (dedit se. torlit) .i. vertit (spumantē vndā sub vertice) ¶ Cycones
 sunt qdā ppl̄s in thracia p̄pe hebrū fluuiū. Ouidi? .i. Flumē hūc
 cycones qd potū saxea reddit &c. ¶ Orgia plurali nūtero funela-
 cra vel festa. ¶ Hymeneus d̄r deus nuptiar. In pl̄i vero fecit nū-
 ptias. ¶ Oeagrus fuit rex thracie pater orphei. etiam ē fluui? in
 thracia ex q̄ hebrus oriū Vñ hebrus hic vocat̄ ceagrus.
 At nō cirenæ. nāq; vltro affata timentē

Cycones
 Orgia
 Hymene?
 Oeagrus

GEORGICORVM FO. LXXX

Nate licet tristes animo deponere curas
 Hec ois morbi causa, hinc miserabile nymphæ
 Cū quibus illa thoros lucis agitabat in altis
 Exitium misere apibus, tu numerā supplex
 Tende petens pacem, & faciles venerare napeas
 Nanq; dabunt veniam votis, irasq; remittent
 Sed modus orandi quis sit prius ordine dicam;
 Quattuor eximios prestanti corpore tauros
 Qui tibi nunc viridis depascunt summa licei
 Delige, & intacta totidem ceruice iuuenças,
 Quatuor his aras alta ad delubra dearum
 Constitue, & sacrū iugulis demitte cruorem
 Corporaq; ipsa boum frondoso desere luco
 Post vbi noua suos aurora ostenderit ortus
 Inferias orphi lethea papauera mittes
 Et nigram mactabis ouem lucumq; reuises:

Orthenope
 neresis
 tulus

Placatam eurydicen vitula venerabere celsa.
 ¶ Nūc cyrene audita causa morbi dat modū remediū ¶ Cōstr.
 (At cyrene nō s̄ territa ē (nāq; affata ē vltro) .i. etiā (timentē) sc̄z
 aristeū (nate lic̄z deponere aīo tristes curas hec) quā dixit Pro
 teus (ē cā ois morbi) .i. apū (Nymphę cū gbus illa eurydice agi
 tabat choros in altis lucis) .i. filuis (miserūt miserabile exitium
 apib⁹ tuis hinc) .i. ob hāc cām (tu tēde) .i. offer (supplex mune
 ra petēs pacē, & venerare napeas) .i. nymphas (faciles) .i. q̄ faci
 le exorant (Nāq; napeę dabūt veniā votis) .i. p̄ cib⁹ tuis (& remit
 tent) .i. minuēt iras suas (S; dicā prius ordine q̄s sit mod⁹ oran
 di Delige) .i. elige (q̄ttuor eximios) .i. egregios (tauros prestāti
 corpe q̄ tauri depascunt nūc tibi) .i. rodāt carpūt (summa) id est
 summitates (viridis licei) illius montis arcadię (& delige totidē
 iuuecas) .i. q̄ttuor iuniores vaccas (ceruice intacta) .i. indomita
 q̄ nondū sub iugo fuit (Cōstitue his) sc̄z vīctimis (q̄ttuor aras
 ad alta delubra) .i. tēpla (dear) .i. nymphar; (& demitte sacrum
 cruorē ex iugulis) .i. gutturib⁹ bouū (& desere) .i. relinq̄ (ip̄a corp
 ora bouū frondoso luco Post) .i. deinde (vbi) .i. q̄n (noua auro
 ra ostēderit suos ort⁹) .i. post octo dies (mittes orphi) .i. orptheo
 (inferias) .i. sacrificia (lethea papauera) .i. q̄ obliuionē v̄f somnū
 inducūt (& mactabis nigrā ouē, & reuises lucū) .i. rursus ibis in

LIBER QVAR TVS

Napee

Inferie

lucū (& venerabere euridici cen placatā a te vitula cesa). i. imolata
 ¶ Napee sunt nymphe siluarū. quia nape grece fit siluā. Seruius
 scribit napeas easdē eē q̄ dryades vocant. & ita Virgilius accipit
 ¶ Inferie sunt sacrificia vel victime q̄ fiunt inferis vel mortuis.

Haud mora, cōtinuo matris precepta faceffit
 Ad delubra venit, monstratas excitat aras.
 Quattuor eximios prestanti corpe tauros
 Ducit & intacta totidē ceruice iuuēcas
 Post vbi noua suos aurora induxerat ortus
 Inferias orphi mittit, lucūq̄ reuisit
 Hic vero subitū ac dictu mirabile monstrū
 Aspiciunt, liquefacta boum p̄ viscera tota
 Stridere apes vtero & ruptis efferuere costis
 Immēfalsq̄ trahi nubes, iāq̄ arbore summa
 Confluere, ac lentis vnam demittere ramis

¶ Aristeus p̄cepta matris p̄ficiēs apes recupauit. ¶ Cōstr. (Mora
 haud ē. ariste⁹ faceffit). i. vadit ad faciendum (cōtinuo p̄cepta
 maris Ariste⁹ venit ad delubra). i. ad tēpla nympharū. ul' ad lu
 cū (excitat). i. fruit (aras mōstratas (a m̄re Ipe (ducit quattuor ex
 mios tauros prestanti corpe. & totidē iuuēcas). i. tot vaccas (cerui
 ce intacta). i. quā iugū nō tetigerat (Post vbi). i. deinde postq̄
 (noua aurora induxerat suos ort⁹. Ariste⁹ mittit inferas orphi)
 id ē orphēo (& reuisit). i. iteq̄ visitat (lucū Hic vero). i. tūc ar' (aspi
 ciūt subitū monstrū). i. nouā rē (ac mirabile dictu). i. vt dicat. sc̄
 (apes stridere p̄ liq̄facta). i. corrupta (viscera bouū in toto vtero.
 & aspiciūt apes efferuere). i. ebullire (ex costis ruptis). i. dissoluē.
 (& aspiciūt immēfas nubes trahi). i. examia apū volare sicut nu
 bes (& p̄fluere). i. p̄uenire (iā i summa arbore. ac demittere vnam)
 id ē formā vuc (in lētis ramis) Nā apes ita p̄nexę herēt in arbore
 vt videat vua eē. Iuuenaf. Examenq̄ apū longa p̄federit vua.
 Itē sup̄. Aut ille pedib⁹ p̄nexę ad limina pendēt ¶ Orphi. vt in
 quit Serui⁹. ē dētūs grec⁹. q̄ vti ē etiā i bucolicis Orphi calliopea
 lino & c. ¶ Lucus ē religioſa silua & alicui deo p̄secrata. dicta sic
 q̄ luce careat.

Orphi

Lucus

Hec sup̄ aruorū cultu pecorūq̄ canebam
 Et sup̄ arboribus: cesar dū magnus ad altū
 Fulminat euphraten bello. victorq̄ valētes
 Per populos dat iura viamq̄ affectat olympto

GEORGICORVM Fo. LXXXI

Illo virgiliū me tempore dulcis alebat
 Parthenope, studijs florentem ignobilis oti
 Carmina qui lusi pastorꝝ, audaxqꝫ iuuenta
 Tityre te patulę cecini sub tegmine fagi.

¶ Hęc ē totiꝝ opis ꝑclusio in q̄ ostēdit quis qd qn & vbi scripse-
 rit. ¶ Cōst. (Canebā hęc sup), i. de (cultu aruorꝝ), i. agrorꝝ (peco-
 rꝝ; & sup arboribꝝ eo tpe dū magnꝝ cesar Augustꝝ fulminat
 bello ad altū euphraten), i. ꝑtra ꝑthos (& ip̄e victor dat iura ꝑ
 populos volētes), i. ab ip̄o regi (& affectat), i. desiderat (viā olim-
 po), i. ad cœlū (Dulcis parthenope) illa ciuitas (alebat illo tpe me
 Virgiliū florentē studijs ignobilis oti), i. quiete vite q̄ putat igno-
 bilis cū sit optima (Qui lusi carmina pastorꝝ), i. scripsi bucolī-
 ca (& ego audax iuuenta), i. iuuētute (cecinite o tityre sub tegmi-
 ne patulę fagi) illiꝝ ramose arboris. Et repetit hic primū vsū
 bucolicorꝝ. ¶ Parthenope ē nobil' ciuitas cāpanię q̄ etiā neapo-
 lis appellat̄. Dicta āt ē parthenope ab vna syrenū ibidē sepulta.
 ¶ Ignobilis oti, ē syneresis, i. ꝑtractio duarꝝ vocaliū in vnā syl-
 labā. ¶ Patulꝝ a um, i. patēs, amplius aptus Horatius Nec retis
 nent patulę cōmissa fideliter auras.

Parthenope
 Syneresis
 Patulus

Faustus Georgicorꝝ Finis
 Index vocum litterarꝝ serie pagin-
 arumqꝫ numeris annotatus

A				
¶ Abydus	xi	Agite	xxiiij	Amycleus xlvi. & lv.
Achelous	ij	Age	xxiiij	Amello lxix
Acheloius	ij	Agmen	lviiij	Ambrosia lxxvi.
Acanthus	xxvij	Ahenum	xv	Anastrophe ix
Acheron	xli	Alternis	vi	Angues xi
Acerre	xxxi	Alcinous	xxvi	Animaduerto xxxiiij
Achantis	liiij	Alnus	viiij	Auius xxxv.
Adeo	iiij	Almus	xxxv	Antes xxxvij
Aequor	v	Alpheus	xliij	Anio lxxv.
Aestus	vij	Alburnus	xlvi	Aonia xliij
Aestuarē	vij	Alburnū	xlvi	Apprimus xxvij
Aena	xxi	Alueare	lxiiij	Apprime xxvij
Aemathia	xxi	amurca	xi	Apricus xliij
Aemus	xi	Ameria	xiiij	Apricari xliij
Aether	xxxiiij	Ambages	xxiiij	Apium lxxvij
Aesculus	xxiiij	Amator	xxxi	Aquarius liiij.
Aegyptus	lxx	Amphryfus	xliij	Argutus xv
Afer	lv	Amycle	xlvi	Arista ij

O. I